

УКРАЇНА
ОДЕСЬКА РАЙОННА РАДА

ПРОЄКТ РІШЕННЯ

Про затвердження Програми соціально-економічного та культурного розвитку Одеського району Одеської області на 2022 рік

Відповідно до пункту 16 частини першої статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статті 17 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», статті 18 Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», розглянувши внесений Одеською районною державною адміністрацією Одеської області проект Програми соціально-економічного та культурного розвитку Одеського району Одеської області на 2022 рік, районна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму соціально-економічного та культурного розвитку Одеського району Одеської області на 2022 рік (далі – Програма), що додається.

2. Одеській районній державній адміністрації Одеської області забезпечити виконання завдань і пріоритетних напрямків розвитку району у 2022 році.

3. Постійним комісіям районної ради розглядати на своїх засіданнях питання про хід виконання Програми та за результатами розгляду вносити відповідні пропозиції.

4. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію районної ради з питань економіки, промисловості, підприємництва, регуляторної політики та інвестиційної діяльності.

*Проект рішення підготовлений та
внесений Одеською районною
державною адміністрацією*

Додаток
до рішення районної ради
від «__»_____2021 року
№_____

Підготовлено
Одеською районною державною адміністрацією Одеської області

ПРОГРАМА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ТА КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ ОДЕСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА 2022 РІК

**Зміст Програми соціально-економічного та культурного розвитку
Одеської області на 2022 рік**

ВСТУП	4
I АНАЛІЗ ТА ДИНАМІКА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ У 2021 РОЦІ	5
II ЦІЛІ ТА ПРІОРИТЕТИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	40
1. ПОДАТКОВО-БЮДЖЕТНА ДІЯЛЬНІСТЬ	40
2. РОЗВИТОК РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ	41
2.1 Промисловість	41
2.2. Регуляторна політика та розвиток підприємництва	42
2.3. Агропромисловий комплекс	42
2.4. Транспортна інфраструктура та морегосподарський комплекс	44
2.5. Будівництво та житлова політика	46
2.6. Дорожньо-транспортне господарство	46
3. РИНКОВІ ПЕРЕТВОРЕННЯ ТА ЇХ СОЦІАЛЬНІ НАСЛІДКИ	48
3.1. Реформування відносин власності	48
3.2. Управління об'єктами комунальної власності	48
3.3. Надання адміністративних послуг	49
4. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА	50
5. ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ	52
6. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА СФЕРА	53
6.1. Демографічна ситуація, розвиток ринку праці та створення робочих місць	53
6.2. Грошові доходи населення, заробітна плата, легалізація заробітної плати та погашення заборгованості з її виплати	54
6.3. Соціальне забезпечення	54
6.4. Пенсійне забезпечення	55
6.5. Житлово-комунальне-господарство	56
7. ГУМАНІТАРНА СФЕРА	57
7.1. Освіта	57
7.2. Підтримка сім'ї, дітей та молоді	58
7.3. Охорона здоров'я	59
7.4. Культура	60
7.5. Фізична культура і спорт	61
7.6. Туристично-рекреаційна галузь	62
7.7. Розвиток громадянського суспільства	63
8. ЗАХИСТ ДОВКІЛЛЯ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ	65

ВСТУП

Програма соціально-економічного та культурного розвитку району на 2022 рік (далі – Програма) розроблена Одеською районною державною адміністрацією Одеської області відповідно до Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», постанов Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проектів Бюджетної декларації та державного бюджету», від 31.05.2021 № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки» та відповідно до пріоритетів, визначених у стратегічних документах Уряду, зокрема, в Програмі діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 № 471, Державній програмі стимулювання економіки для подолання негативних наслідків, спричинених обмежувальними заходами щодо запобігання виникненню і поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на 2020-2022 роки, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 № 534 та основних напрямів розвитку, визначених у Національній економічній стратегії на період до 2030 року, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 179 та Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року.

Програма враховує основні пріоритети розвитку району, завдання та заходи щодо підвищення ефективності використання наявного природного, виробничого і трудового потенціалів виходячи із загальної оцінки соціально-економічної ситуації, наявних матеріально-технічних ресурсів та фінансових можливостей. Враховуючи трансформаційні процеси та зміни економічних взаємозв'язків в період пандемії, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, одним із головних пріоритетів розвитку є процеси інформатизації та цифровізації виробничих та соціальних відносин.

Головною метою Програми є створення умов для економічного зростання та удосконалення механізмів управління на засадах ефективності, відкритості та прозорості, посилення інвестиційної та інноваційної активності, забезпечення належного функціонування транспортної та комунальної інфраструктури, дотримання екологічних стандартів, та внаслідок цього підвищення конкурентоспроможності, доступності широкого спектра соціальних послуг та зростання добробуту населення жителів району, що особливо актуально в умовах пандемії та постпандемічної ситуації.

У Програмі наведено аналіз та тенденції економічного і соціального розвитку району та області за 9 місяців 2021 року, показники моніторингу, що здійснювався Одеською районною державною адміністрацією самостійно, визначені актуальні питання та основні завдання економічного і соціального розвитку району на 2022 рік, а також наведений перелік районних програм, реалізація яких здійснюватиметься у 2022 році.

I АНАЛІЗ ТА ДИНАМІКА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ У 2021 РОЦІ

На даний момент у відповідності до інформації, розміщеної на офіційному сайті Головного управління статистики в Одеській області, оприлюднення статистичної інформації за результатами щомісячних державних статистичних спостережень (починаючи з даних за січень 2021 року) у розрізі районів за новим адміністративно-територіальним устроєм відповідно до Кодифікатора адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад не проводиться, через те, що Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ), який використовувався для формування статистичної інформації, втратив актуальність з прийняттям Постанови Верховної Ради України від 17.07.2020 №807-ІХ «Про утворення та ліквідацію районів». На заміну КОАТУУ запроваджується Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад, затверджений наказом Міністерства розвитку громад та територій від 26.11.2020 № 290 (зі змінами, внесеними наказом Мінрегіону від 12.01.2021 № 3). Для переходу на новий Кодифікатор Держстатом реалізується комплекс заходів технологічного та методологічного характеру, по завершенню яких органами державної статистики буде запроваджено формування статистичної інформації в розрізі районів за новим адміністративно-територіальним устроєм.

Наразі в розрізі “нових районів” спостереження ведеться лише за кількома параметрами. Через це проведення аналізу прогностичних показників економічного та соціального розвитку та поточний стан соціально-економічного розвитку по Одеському району за статистичними даними для цієї Програми не можливо.

Враховуючи, що Одеський район Одеської області з об'єктивних причин має ключове значення в формуванні соціально-економічних показників розвитку Одеської області для аналізу показників Одеського району взято статистичні показники та поточний стан соціально-економічного розвитку Одеської області з деталізацією окремих параметрів по Одеському району. Також для аналізу враховано показники моніторингу, що здійснювався Одеської районною державною адміністрацією самостійно.

ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ

Одеський район Одеської області складається з **22** територіальних громад, наявне населення яких станом на 01.10.2021 року становить **1 380,05 тис. чол.**, що складає **58,5 %** населення Одеської області. При цьому постійне населення району становить 1 364,0 тис. чол. або **58,1 %** від постійного населення Одеської області станом на 01.10.2021 р. *(Одеський район має негативний загальний приріст населення по відношенню до 01.01.2021 року, а саме чисельність населення району зменшилось на 2 075 осіб; за січень-вересень 2021 року: народилося - 8 053 чол., померло - 16 674 чол., прибуло - 15 523 чол., вибуло - 8 977 чол.).*

ОСНОВНІ ПРОГНОЗНІ ПОКАЗНИКИ ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТА ПОТОЧНИЙ СТАН СОЦІАЛЬНО-

ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ НАСТУПНИМИ ОСНОВНИМИ ТЕНДЕНЦІЯМИ РОЗВИТКУ У 2021 РОЦІ:

- виконаних будівельних робіт січень-вересень 2021 року (22 360,2 млн. грн.), що складає 124,0 % по відношенню до аналогічного періоду 2020 року;
- введеного в експлуатацію житла січень-червень 2021 року (425,92 тис. м²), житлових будівель, що складає 129,3 % по відношенню до аналогічного періоду 2020 року *(в Одеському районі прийнято в експлуатацію в січні-червні 2021 року - 409,64 тис. м² житлових будівель (131,2 % по відношенню до аналогічного періоду 2020 року));*
- обсягу експорту товарів січень-серпень 2021 року (874,8 млн. дол. США), що на 5,3 % більше ніж в аналогічному періоді 2020 року;
- обсяг імпорту товарів (1 4344 млн. дол. США), що на 15,9 % більше ніж в аналогічному періоді 2020 року;
- оборот роздрібної торгівлі січень-вересень 2021 року (77,3 млрд. грн.), що на 12,5 % більше ніж в аналогічному періоді 2020 року;
- обсяг роздрібного товарообороту підприємств роздрібної торгівлі у січні-вересні 2021 року (59,0 млрд. грн.), що в порівняних цінах на 12,6 % більше ніж в аналогічному періоді 2020 року;
- обсягу вантажних перевезень січень-вересень 2021 року (27,7 млн. т) що на 0,4 % більше ніж в аналогічному періоді 2020 року;
- прямих іноземних інвестицій на 31.03.2021 (1,8 млрд. дол. США) що на 0,5 % більше у порівнянні з даними на 31.12.2020;
- капітальних інвестицій січень-березень 2021 року (2,3 млрд. грн.) що на 28,4 % менше ніж в аналогічний період 2020 року;
- обсяг промислового виробництва січень-вересень 2021 року (66,5 млрд. грн.) що складає 111,3 % по відношенню до аналогічного періоду 2020 року.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

У січні-вересні 2021 р. порівняно з січнем-вереснем 2020 р. індекс промислової продукції становив 111,3 % *(1 місце серед регіонів країни)*.

Збільшення обсягу відбулося на підприємствах з виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – у 2,6 раза, в металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім виробництва машин і устаткування – на 22,1 %, у машинобудуванні, крім ремонту і монтажу машин і устаткування – на 6,5 %, на підприємствах із виготовлення виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічної діяльності – на 5,9 %.

Водночас скоротились обсяги на підприємствах з виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів на 22,4 %, у текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів – на 3,3 %, у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – на 1,2 %.

Підприємствами області у січні-вересні 2021 року реалізовано промислової продукції (товарів, послуг) на суму 66,5 млрд. грн.

Локомотивом економіки регіону та району є інвестиції, інновації та модернізація виробництва, збільшення обсягів експорту, підтримка малого та середнього бізнесу. Ці пріоритети залишаються для району у 2021-2022 роках.

ТОВ «Телекарт-Прилад» розпочав виробництво кисневих концентраторів «БРІЗ-20», які застосовуються при лікуванні COVID-19. Кисневий концентратор застосовується для проведення киснево-повітряної терапії в медичних закладах, при рятувальних операціях; дозволяє отримувати кисень високої концентрації (20 літрів кисню за хвилину) за допомогою молекулярної фільтрації повітря фізичним шляхом.

З лютого 2021 року **ПрАТ «ВО «Стальканат-Сілур»** розпочав виробництво семидризових арматурних пасм діаметром 15,7 мм. Цей сортамент пасма використовується у будівництві мостів та інших великих інфраструктурних об'єктів.

ПАТ «Одескабель» освоєно нові технології виробництва проводів настановних для заглибних електродвигунів та проводів обмотувальних для заглибних електродвигунів, здійснено випуск обмеженої партії нових видів продукції.

ДП «Одеський авіаційний завод» - продемонстрував перший зібраний цивільний транспортно-пасажирський гелікоптер SW-205 «Ірокез» (великовузлова збірка з поставлених компанією *Southwest Florida Aviation* комплектуючих).

ТОВ «МГК-Теплодар» виконує широкий спектр послуг антикорозійної обробки металевих виробів шляхом «гарячого цинкування». Завдяки сучасним технологіям та обладнанню італійського виробника BISOЛ підприємство планує використання ресурсозберігаючих та екологічно чистих технологій та створити майже 300 робочих місць.

ТОВ «Ірригатор Україна» відкрито нову, четверту лінію з виробництва крапельної трубки для систем крапельного зрошення.

У 2021 році **ТОВ СП «Вітмарк-Україна»** розширює асортимент продукції: компанія випустила на ринок смузі під назвою *Super Food i Protein Boost*; готові до вживання каші з фруктовим пюре.

Завдяки партнерству брендів «Delta Wilmar» та «Чумак» з'явився новий продукт – соняшникова олія «Чумак», виготовлена на заводах **ТОВ «Дельта Вілмар Україна»**. У вересні 2021 року виробництво на новій лінії бутелювання вийшло на проектні потужності, новий цех пройшов усі необхідні сертифікації та аудити.

На теперішній час на території Одеського району реалізуються інвестиційні проекти з впровадження відновлювальної енергетики:

✓ Йосипівська, Мар'янівська, Петродолинська, Новодолинська сільські ради (за межами населених пунктів), ТОВ «Овідіополь енерджі», потужність 120 МВт.

✓ Роксоланівська сільська рада (за межами населених пунктів), ТОВ «Овід Вінд II», потужність, 88 МВт.

✓ Овідіопольська селищна рада (за межами населених пунктів), ТОВ «Овід Вінд III», потужність 93,5 МВт.

Додатковими факторами зростання промислового виробництва стали пом'якшення карантинних обмежень та подальше розширення споживчого

попиту на внутрішньому ринку за рахунок програм підтримки підприємців та населення з боку держави.

ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА ТА МОРЕГОСПОДАРСЬКИЙ КОМПЛЕКС

У січні-вересні 2021 р. підприємствами транспорту перевезено 27,7 млн. т вантажів, що на 0,4 % більше, ніж у січні-вересні 2020 р. Вантажообіг зменшився на 5,9 % і становив 44,6 млрд. ткм.

Обсяги перевезення вантажів автомобільним транспортом зросли на 32,8%.

У січні-вересні 2021 р. послугами пасажирського транспорту скористалися 165,6 млн. пасажирів, виконано пасажирообіг в обсязі 5 205,6 млн. пас. км, що відповідно на 9,5 % та на 24,0 % більше обсягів січня-вересня 2020р.

Перевезення пасажирів автомобільним транспортом зменшилось на 6,9 %, електротранспортом збільшилось на 14,3 %.

Переробка контейнерів в портах Одеського району за січень-вересень 2021 року:

	Січень - вересень 2020 року, TEU	Січень - вересень 2021 року, TEU	Січень - вересень 2021 року до січня – вересня 2020 року, %
Перероблено контейнерів у тому числі:	776 053,00	760 559,00	98,0
Одеський порт	480 081,00	498 408,00	103,8
експорт	223 384,00	227 499,00	101,8
імпорт	235 087,00	247 573,00	105,3
транзит	21 610,00	23 336,00	108,0
Морський порт «Південний»	181 737,00	167 165,00	92,0
експорт	79 840,00	79 467,00	99,5
імпорт	87 736,00	79 522,00	90,6
транзит	14 161,00	8 176,00	57,7
Морський порт «Чорноморськ»	113 815,00	94 782,00	83,3
експорт	60 111,00	50 495,00	84,0
імпорт	53 704,00	44 287,00	82,5

Аналіз у розрізі портів Одеського району

1. Морський торговельний порт «Південний» – обсяг переробки вантажів – **327,6 млн. тонн**, зменшився на **9,3 млн. тонн (-11,6 %)**, у тому числі:

• **експорт – 30 млн. тонн (-16,2 %)** - зменшився **на 5,8 млн. тонн** через скорочення експорту:

✓ руди на 4,8 млн тонн (-19,6 %) (зменшення очікуваних обсягів переробки в основному за рахунок руди, що прямувала до Китаю);

✓ зерна на 369,0 тис. тонн (-5,7 %);

✓ хімічні, мінеральні добрива на 273,5 тис. тонн (-27,2 %);

✓ олії на 426,3 тис. тонн (-43,7 %);

✓ чорних металів на 213,5 тис. тонн (-28,5 %);

✓ контейнерів на 54,6 тис. тонн (-4,3 %).

Збільшився експорт: будівельних вантажів на 362,6 тис. тонн (+92,4 %).

• **імпорт – 4,2 млн. тонн (-28,3 %)** – скоротився **на 1,6 млн. тонн**, у тому числі: вугілля на 1,6 млн. тонн (-48,9 %) (через цінові коливання на світових сировинних ринках), нафти на 181,9 тис. тонн, міндобрив на 17,6 тис. тонн (-68,1 %), контейнерів на 138,1 тис. тонн (-14,4 %).

Збільшився імпорт руди – на 123,1 тис. тонн (+14,8 %), олії – на 53,4 тис. тонн (+48,6 %), нафтопродуктів – на 72,86 тис. тонн (+38,5 %)

• **транзитні вантажі – 3,4 млн. тонн (-32,6 %)**, зменшились на **1,6 млн. тонн** за рахунок скорочення транзиту нафти на 79,1 тис. тонн (-12,7 %) руди на 1,5 млн. тонн (-61,3 %), аміаку на 20,4 тис. тонн (-1,1 %), контейнерів на 60,1 тонн (-32,8 %).

Збільшення транзиту нафтопродуктів на 2,9 тис. тонн (+53,4 %).

Хід виконання заходів:

• В рамках програми Президента «Велике Будівництво» триває будівництво нової залізничної колії на ділянці Чорноморська – Берегова. Завершено земельні роботи. Наразі почалося укладання та електрифікація другої головної залізничної колії. Також проводиться реконструкція пристроїв сигналізації, централізації, блокування та зв'язку на прилеглих роздільних пунктах. Роботи на 6,5 км планують завершити до кінця року.

• На території ремонтно-механічних майстерень ДП «МТП Южний» відбувається будівництво складу вантажів відкритого зберігання, триває реалізація I пускового комплексу першої та другої черги; закінчують будівництво складської площадки з залізобетонних плит із підпірною стінкою зі сторони Виставкового парку, вже розпочато будівництво другого пускового комплексу.

2. Одеський морський торговельний порт – обсяг переробки вантажів **16,5 млн. тонн** (зменшився на **972 тис. тонн (-5,5 %)**), у тому числі:

• **експорт – 11,1 млн. тонн (-12 %)** - зменшився **на 1,5 млн. тонн** через скорочення переробки:

✓ зернових на 552,5 тис. тонн (-12,0 %);

✓ чорних металів на 701,9 тис. тонн (-17,4 %);

✓ олії на 18,77 тис. тонн (-90,3 %);

✓ контейнерів на 444,1 тис. тонн (-14,8 %).

Збільшився експорт:

✓ нафтоналивних вантажів на 21,6 тис. тонн (+23,2 %);

✓ руди на 15,69 тис. тонн (+11,7 %);

✓ будівельних вантажів на 41,3 тис. тонн (+31,2 %).

• **імпорт вантажів становив 4,5 млн. тонн** та збільшився **на 649,4 тис. тонн (+16,9%)**, у тому числі:

✓ нафти на 331,3 тис. тонн (+40,3 %);

✓ чорних металів на 7,6 тис. тонн (+19,3 %);

✓ нафтоналивних вантажів на 215 тис. тонн (+104,7 %);

✓ олії на 15,8 тис. тонн (+30,0 %);

✓ хімічні на 21,1 тис. тонн (+51,8 %);

✓ переробка контейнерів на 158,5 тис. тонн (+6,4 %).

транзит – 851,23 тис. тонн, зменшився **на 28,76 тис. тонн (-3,3 %)** за рахунок зменшення транзиту: рослинних олій на 2,5 тис. тонн (-14,2 %), чорних металів на 72 тис. тонн (-13,3 %). Транзит контейнерів збільшився на 35,5 тис. тонн (+12,0 %).

Хід виконання заходів:

• Проводиться реконструкція причалу № 7, що забезпечить можливість перевалки на ньому генеральних вантажів у обсязі до 2 млн т щорічно.

За пусковим комплексом № 1 довжиною (163,3 м) будівельні роботи повністю завершено та отримано сертифікат про введення в експлуатацію від 11.09.2020. За пусковим комплексом №2 завершено занурення паль кордонного ряду з труб 1420 мм, шпунту лицьової стінки та демонтаж оголовку; завершено влаштування розподільчої балки, ґрунтових анкерів; триває виготовлення та занурення паль розвантажувальної плити; завершено влаштування з/б пробок паль кордонного ряду.

• Компанія «Бруклін-Київ» завершує будівництво нового зерноперевалювального комплексу (ЗПК) на Андросівському молу. ЗПК у операційній зоні причалу 1-3, будівництво якого ДП «АМПУ» завершила наприкінці минулого року. Після проведення відповідного днопоглиблення, пропускна здатність ЗПК становитиме 4 млн. тонн вантажів за маркетинговий зерновий період. Найближчим часом в Одеському порту планується введення в експлуатацію нового причалу 1-3 Андросівського молу. Триває виготовлення та занурення паль розвантажувальної плити. Ведеться бетонування оголовку секції №9.

• «Укравтодор», який є підрядником будівництва автомобільної дороги державного значення «Під'їзд до Одеського морського торговельного порту», в березні 2021 року розпочав роботи на об'єкті. Дорога довжиною 5,3 км, що з'єднує територію Одеського морського порту і трасу М-28 Одеса-Південний, буде облаштована з цементобетонним дорожнім покриттям по посиленій технології. Проєкт передбачає по дві смуги руху в кожную сторону, а на в'їзді на КПП порту - дорога буде розширюватися з чотирьох до шести смуг. Також буде побудована п'ятисотметрова естакада висотою 13 метрів. Наразі стартувало зведення естакади. Проводяться підготовчі роботи до будівництва естакади у складі дороги. Вона з'єднуватиметься з вже існуючою естакадою Адміністрації морських портів України

3. Морський торговельний порт «Чорноморськ» – обсяг переробки вантажів **17,1 млн. тонн (-2,0 %)** – зменшився на **355,9 тис. тонн**, у тому числі:

- **експорт – 13,8 млн. тонн (-3,0%)** зменшився **на 430,2 тис. тонн** через зменшення перевалки: зерна – на 619,0 тис. тонн (-6,4%), олії – на 353,2 тис. тонн (-36,2 %), руди – на 52,1 тис. тонн (-19,3 %), автотехніки і сільгосптехніки – на 1,36 тис. тонн (-62,7 %), контейнерів – на 205,3 тис. тонн (-24,5%).

Збільшився експорт: нафтопродуктів – на 4,4 тис. тонн (+7,8 %), будівельних – на 104,32 тис. тонн (+129,1 %), чорних металів – на 21 тис. тонн (+28,3 %), великовантажних автомобілів – на 277,9 тис. тонн (+51,8 %).

- **імпорт – 2,67 млн. тонн (+13,6 %)** збільшився **на 319,3 тис. тонн.**

Збільшилася переробка: автотехніки і сільгосптехніки – на 31,2 тис. тонн (+62,3 %), нафтопродуктів – на 17,7 тис. тонн (+82,1 %), будівельних – на 123,4 тис. тонн (*у 13,9 раз*), карбаміду – на 123,2 тис. тонн (+297,1 %), великовантажних автомобілів – на 307,4 тис. тонн (+58,4 %), контейнерів на 14,6 тис. тонн (+2,9 %).

Зменшилася переробка: руди на 329,9 тис. тонн (-69,0 %), вугілля на 147,5 тис. тонн (-56,7%), коксу – на 57,1 тис. тонн (-90,1 %), цементу в тарі на 102,4 тис. тонн (-46,9 %), продовольчих вантажів на 21,6 тис. тонн (-31,4 %).

● **транзит – 606,3 тис.тонн**, зменшився **на 202,7 тис. тонн (-25,1 %)** через скорочення обсягів транзиту руди на 118,2 тис. тонн (-56,5 %), зерна на 25,6 тис. тонн (-83,7 %).

● **Збільшився транзит:** автотехніки і сільгосптехніки – на 4,0 тис. тонн (+88,1 %), великовантажних автомобілів – на 153,1 тис. тонн (+62,5 %).

Хід виконання заходів:

● В процесі реалізації проєкт капітального ремонту причалу № 2, який складається з відновлення трьох паль, ремонту бортових балок з відновленням кордонного кутика та колесовідбійного бруса по всій довжині причалу, обладнання причалу новими відбійними пристроями.

● Розпочато поточний ремонт причалу № 28, який складається з ремонту пошкоджених ділянок оголовку з відновленням кордонного кутика, монтаж колесовідбійного бруса зі змінною конструкцією, фарбування швартовних тумб та електроколонок.

● Адміністрація морського порту Чорноморськ виконує ремонті роботи на залізничних коліях порту, зокрема, проведений ремонт семи стрілочних переводів (№ 244, 301, 302, 303, 708, 804, 830) тилкових залізничних колій. В стадії виконання – ремонт залізничних колій № 5 і 6 та ремонт стрілочного переводу № 2 на поромному комплексі для відновлення роботи залізничних колій № 32 і 33.

● Компанією ТОВ «СП РИСОІЛ ТЕРМІНАЛ» проводиться будівництво на стику причалів № 10, № 11 морського порту Чорноморськ двостороннього пірсу довжиною 339,75 м (з розміщенням двох причалів № 10-а та 11-а, довжиною 290 м), із можливістю приймати судна типу Panamax (СН-100). Спорудження гідротехнічної частини двостороннього пірса перебуває на завершальній стадії. Пальова основа двостороннього пірса влаштована на 100 %. Занурено всі 254 металеві палі-оболонки загальною вагою 4 527 тонн. Встановлена перша з п'яти опор галереї.

● 7 вересня 2021 року між ДП «Адміністрація морських портів України» та ТОВ «СП РИСОІЛ ТЕРМІНАЛ» (яке є дочірньою компанією Швейцарської RISOIL S.A.) підписано Договір про взаємодію щодо реалізації взаємозалежних

проектів. Станом на сьогодні, з боку ДП «АМПУ» проєкт реалізований на 67 %, а саме, здійснені днопоглиблювальні роботи з доведенням глибин до 15,0 м в межах I, II, та V черг будівництва. Реалізація III черги будівництва проєкту «Реконструкції операційної акваторії 1-го ковшу Сухого лиману Іллічівської філії ДП «АМПУ» зі збільшенням глибин до 15,0м», забезпечить функціонування водних підходів з глибинами 15 м до пірсу, що будується.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

У січні-вересні 2021 р. **індекс сільськогосподарської продукції** порівняно з січнем-вереснем 2020 р. становив 179,8 %, у тому числі у підприємствах – 238,4 %, у господарствах населення – 121,6 %. Індекс продукції рослинництва – 195,0 %, продукції тваринництва – 95,3 %.

На 1 жовтня 2021 р. культур зернових та зернобобових зібрано у 2,5 раза більше, ніж було одержано на початок жовтня 2020 р. У середньому з 1 га обмолоченої площі одержано по 40,4 ц зерна, що у 2,1 раза більше відносно аналогічного періоду минулого року.

Порівняно з січнем-вереснем 2020 р. зменшилось виробництво м'яса на 14,0 %, молока – на 6,0 %, яєць – на 22,6 %.

Відносно 1 жовтня 2020 р. зменшилась кількість великої рогатої худоби на 3,7 % (у тому числі корів – на 3,0 %), свиней – на 10,6 %, овець та кіз – на 4,1 %, птиці свійської – на 19,7 %.

Обсяг власно виробленої аграрної продукції, реалізованої підприємствами, у січні-вересні 2021 р. порівняно з відповідним періодом 2020р. збільшився в 1,9 раза, у тому числі продукції рослинництва – у 2,0 раза більше, тваринництва – на 1,5 %.

На 1 жовтня 2021 р. у підприємствах, які займаються вирощуванням культур зернових та зернобобових, зберігалось в 1,9 раза більше зерна, ніж на 1 жовтня 2020 р. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності у 2,2 раза більше зерна.

Запаси насіння соняшнику у підприємствах, які займаються вирощуванням, збільшились на 59,8 %, ніж торік, в підприємствах, що займаються зберіганням та переробленням – на 3,5 % менше.

Рослинництво в Одеському районі

За даними моніторингу, що проводиться Одеською районною державною адміністрацією в **Одеському районі** площа ріллі в обробітку становить **177 539 га**, з них:

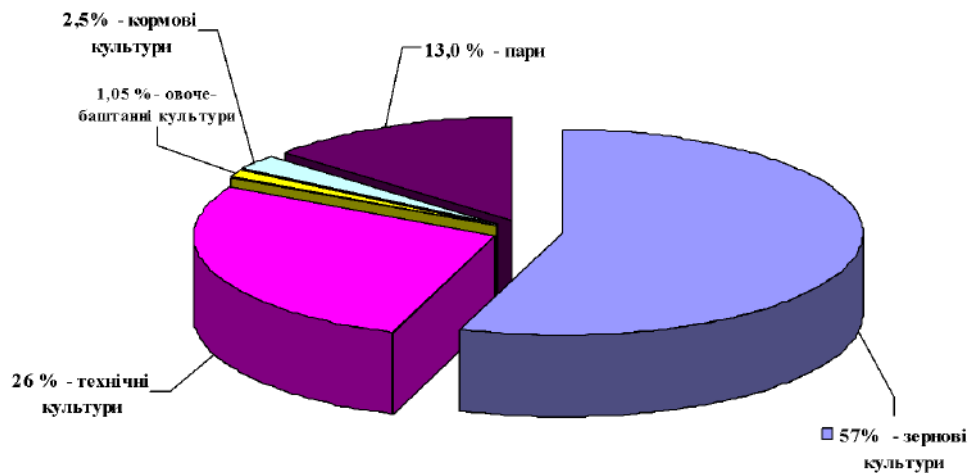
- пари та сидеральні пари – 23 157 га;
- посівна площа в 2021 році становить – 154 382 га.

Під врожай 2021 року посіяно:

- зернових культур на площі - 101 896 га., в тому числі:
- озимих зернових на площі - 88 294 га.;
- ярих зернових та зернобобових на площі – 13 602 га.;
- технічних культур на площі – 46 181 га.;
- картоплі та овочів на площі – 1 871,65 га.;
- кормових культур на площі – 4 433,44 га .

Структура посівних площ сільськогосподарських культур

під врожай 2021 року

Найефективнішим інструментом інтенсифікації агропромислового виробництва залишається сорт та високоякісне насіння. Вся посівна площа зернових культур щорічно забезпечується власним високо репродукційним і кондиційним насінням.

Виробництвом та реалізацією насіння та садивного матеріалу сільськогосподарських культур в районі займаються 9 господарств та суб'єктів підприємницької діяльності, які мають паспорти на право виробництва та реалізації насіння та садивного матеріалу сільськогосподарських культур.

Вирощуванням оригінального та елітного насіння зернових, технічних та кормових культур займаються такі господарства: ДП "Експериментальна база Дачна" СГІ НЦ-НС, ДП ДГ "Южний", ДП ДГ Одеської державної сільськогосподарської дослідної станції, ПрАТ "Селена", ПП АФ "Промінь", ДП ДГ "Покровське", Одеська державна сільськогосподарська дослідна станція, ФГ "Бор", селекційно-генетичний інститут НЦ НС НААН України.

Вирощування саджанців плодових культур займається ТОВ «Реал логістик», горіху грецького – СОК «Горіх Причорномор'я».

Для збільшення урожайності та валового виробництва продукції рослинництва в 2021 році під посів всіх сільськогосподарських культур було внесено 16,6 тис. тонн мінеральних добрив в фізичній речовині. Внесено органічних добрив – 42 тис. тонн.

Станом на 30 листопада 2021 року в сільськогосподарських підприємствах району валовий збір:

→ зернових і зернобобових (без кукурудзи на зерно становить) 379,2 тис. тонн, при середній урожайності 38,05 ц/га – **203** % до минулого року, 83 % до середньо обласного показника за 2021 рік та за рейтингом розділяємо 6-те місце з Березівським районом.

→ технічних (олійних) культур по району в 2021 році складає 113,4 тис. тонн, при середній урожайності 24,55 ц/га - **294** % до минулого року.

→ основної технічної культури соняшнику у 2021 році складає 70,4 тис. тонн., при середній урожайності 25,5 ц/га – **281** % до минулого року, 103 % до середньо обласного показника за 2021 рік та за рейтингом 3-те місце серед районів області.

→ картоплі і овоче-баштанних у 2021 році складає 42,173 тис. тонн при урожайності 225,32 ц/га., з них картоплі – 1 825 тонн, баштанних – 3 193 тонн. Виробництво овочевих культур складає **98,2** % до минулого річного показника. Одеський район є провідним районом в області по виробництву овочевих культур.

→ плодово-ягідних культур у 2021 році складає 1 508 тонн при середній урожайності 33,3 ц/га; виробництво плодово-ягідних культур складає 92,6 % до минулого річного показника.

→ винограду зібрано 7 057,73 тонн при урожайності 60,3 ц/га., **102,8** % до минулорічного показнику.

→ горіхів зібрано 66,55 тонн. при середній урожайності 10,0 ц/га; виробництво горіхів складає 224,3 % до минулого річного показника.

Виробництво кормів:

- сіно – в 2021 році заготовлено сіна 1 993,7 тонн.

- силос – 5 268,3 тонн.

Культура	Площа до збирання га (2021 рік)	Валовий збір тонн (2021 рік)	Врожайність ц/га (2021 рік)	Врожайність ц/га (2020 рік)	Врожайність по області станом на 01.11.2021 ц/га
Зернові, всього	101 896,00	389 279,15	38,20	18,70	43,60
озимі на зерно	88 294,00	348 965,16	39,52		
з них: пшениця та тритикале	61 056,00	238 118,40	39,00	19,05	42,40
Жито	10,00	28,80	28,80	25,4	
Ячмінь	27 228,00	11 017,96	40,70	18,91	44,00
Ярі зернові і зернобобові	13 602,00	40 313,99	29,64		
з них: ячмінь	5 417,00	17 171,89	31,70	16,26	
Пшениця	118,00	472,00	40,00	32,50	
Овес	131,00	589,50	45,00	14,10	
Зернобобові – всього	3 848,00	8 915,73	23,17	14,85	
<i>в т.ч. горох</i>	3 370,00	8 559,80	25,40	17,20	
<i>квасоля</i>	35,00	27,30	7,80		
<i>нут</i>	344,72	140,43	4,07		
<i>сочевиця</i>	98,28	194,04	19,74	10,60	
Гречка	425,00	188,20	4,42	7,10	
Просо	947,00	2113,34	22,31	7,24	
Рис	-	-	-		
Кукурудза на зерно	2 241,00	10 109,61	45,11	47,41	72,70
Сорго	475,00	753,72	15,87	8,28	
інші зернові					
Технічні - всього	46 180,85	113 382,13	24,55	8,35	

соняшник	27 660,00	70 380,00	25,5	9,05	24,70
ріпак озимий	16 402,00	39 036,76	23,80	7,10	
ріпак ярий	170,00	340,00	20,00		
соя	36,00	11,16	3,10	13,00	28,10
гірчиця	18,15	27,23	15,00		
льон олійний	1 870,70	3 560,10	19,03	11,50	
коріандр	24,00	26,88	11,20		
Картопля і овоче-баштанні, всього	1 871,65	42 173,70	225,32	231,63	
з них картопля	94,02	1824,93	194,10	192,20	193,60
овочі	1 609,63	37 155,09	230,83	238,70	152,40
баштанні	168,00	3 193,68	190,10	186,67	
Кормові - всього	4 433,44	x	x		
з них кукурудза на силос	1 020,00	5 268,30	51,65	48,34	
Однорічні трави (вкл. озимі на з/к)	661,08	1 837,80	27,80	20,85	
Однорічні трави на сіно	323,81	420,38	12,98		
багаторічні трави всього	2 152,55	x	x		
багаторічні трави на з/к	952,50	3695,70	38,80		
З них трави минулих років (сіно)	1 200,05	1 573,30	13,11	9,25	
інші кормові	276,00	1 195,08	43,30		
Плодово –ягідні всього	453,03	1 528,63	33,74	33,10	
Плоди	437,70	1 476,05	33,70		
Ягоди	15,33	52,58	34,30		
Виноград	1 170,25	7 057,73	60,30	58,60	
Горіхи	66,55	66,55	10,00	3,70	

Найвищу урожайність в 2021 році отримано

№ зп	назва господарства	площа, га	валовий збір, тонн	врожайність, ц/га
	Зернові, всього			
1	ДП ЕБ “Дачна”	516	4809,1	93,2

	Дачненська СТГ			
2	ТОВ “Хладконтактагро” Яськівська СТГ	405	2559,6	63,2
3	ПрАТ “Перемога” Великодолинська селищна ТГ	331	1921	58,04
	Кукурудза на зерно			
1	ТОВ «Агро Олімп 2019» Яськівська СТГ	46	388,5	84,5
2	СП “Павлінка” Красносільська селищна ТГ	81	530,4	65,48
3	ТОВ “Авангард - Д” Авангардівська селищна ТГ	76	492,48	64,8
	Соняшник			
1	СФГ «Сільгосппром» Нерубайська СТГ	146	630,72	43,2
2	ПрАТ “Перемога” Великодолинська селищна ТГ	538	2004,43	37,2
3	ТОВ Агрофірма “Евріка” Великодолинська селищна ТГ	1601	5315,32	33,2

В 2021 році в Одеському районі Одеської області засіяно озимих зернових культур на площі 83 460 га, з них отримано 100 % сходів, в тому числі пшениця і тритикале - 60 000 га, жито -10 га, ячмінь 23 450 га. Крім того посіяно 10 501,9 га озимого ріпаку.

Меліорація земель

Територія Одеського району за природною зволоженістю перебуває у несприятливих для сільськогосподарського виробництва кліматичних умовах. Зрошувальна система налічує 106 точок водовиділу, споживач послуг зрошення фактично здійснює оплату починаючи з точки водозабору до точки водовиділу.

Зрошувальні системи мають:

- 25 насосних станцій
- відкритих каналів 69,3 км,
- закритих трубопроводів 525,4 км,
- гідротехнічних споруд 7483 шт.,
- 2 водосховища з об’ємом близько 24 млн. кубічних метрів води.

Побудована в 1962 році Нижньо-Дністровська (21,1 тис. га), міжгосподарська зрошувальна система технічно та морально застаріла, має низький рівень водозабезпеченості, значні фільтраційні втрати води, незначну енергозабезпеченість. Це призводить до погіршення екологічного стану земель у зоні їх дії, неможливості застосування сучасної дощувальної техніки. На сьогодні знос об’єктів водогосподарств комплексу складає більш як 40 %, а ділянок малого зрошення доходять до 60 %. Через відсутність джерел фінансування протягом останніх 20 років меліоративна система майже не ремонтувалась. Понад 30 % загальної площі зрошуваних угідь перебуває у незадовільному технічному стані (підлягає реконструкції 4 649 га).

Для вирішення проблемних питань необхідно:

- провести розчищення та поглиблення русла річки Дністер;
- провести розчищення та поглиблення підведеного каналу річки до ГНС (головної насосної станції) на 3 метри, вартість таких робіт приблизно 15 млн. грн.

Тваринництво

За 9 місяців 2021 року в усіх категоріях господарств району вироблено:

- 755,4 тонн м'яса (у живій вазі), що на 11,5 % менше ніж торік;
- 4 250,1 тонн молока, що на 11,3 % менше рівня минулого року;
- 19,5 млн. шт. яєць, що на 23,4 % менше 2020 року
- 30,8 тис. тонн вовни, що на 3,8 % більше відповідного періоду минулого року;
- 374,5 тонн меду.

Станом на 01 грудня 2021 року чисельність:

- поголів'я великої рогатої худоби в усіх категоріях господарств району становить 8,4 тис. голів, що на 16,4 % менше ніж в минулому році;
- поголів'я корів зменшилося на 9 % і становить 6,7 тис. голів;
- свиней – 5,2 тис. голів (на 44,3 % менше);
- овець і кіз – 8,7 тис. голів (на 4,1 % більше);
- поголів'я птиці – 454,9 тис. голів (на 29,8 % менше).

З обласного бюджету на підтримку галузі тваринництва у 2021 році було передбачено 3,1 млн. грн. До Департаменту АПК від Одеського району подали заявку 5 з 9 сільськогосподарських підприємств по держпідтримці за утримання 1,1 тис. голів корів.

За напрямом часткове відшкодування вартості закуплених для подальшого відтворення племінних тварин у поточному році до Мінагрополітики подали заявки 1 суб'єкт господарювання району на суму 23,6 млн. грн.

За напрямом спеціальна бюджетна дотація фермерським господарствам за утримання корів до Департаменту подано заявок від 2 фермерських господарств району за утримання корів на суму 155,0 тис. грн.

Дотація за утримання кіз та овець - 1 велике господарство району з 5-ти, яке вже отримало підтримку у сумі 701,3 тис. грн. за 840 голів.

Дотація за наявні бджолосім'ї: подано заявок від 50 суб'єктів господарювання району на суму 552,6 тис. грн. за 2,7 тис. бджолосімей.

БУДІВНИЦТВО

У січні-вересні 2021 р. підприємствами області вироблено будівельної продукції на суму 22 360,2 млн. грн. Індекс будівельної продукції порівняно з січнем-вереснем 2020 р. становив 124,0 %.

Обсяги будівництва будівель збільшилися на 12,3 %, житлових зросли на 30,3 %, а нежитлових скоротилися на 8,6 %. Будівництво інженерних споруд збільшилося на 27,2 %.

Нове будівництво, реконструкція та технічне переоснащення становили 23,6 % від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 76,4 %.

В рамках програми *Президента України «Велике будівництво»* станом на 01.10.2021 в Одеському районі Одеської області:

- побудовано новий ясла-садок в с. Усатове, проводяться роботи з будівництва нового дитячого садку на 90 місць в смт. Таїрове та нової школи Авангардівського НВК;

- відремонтовано дві школи в місті Одеса, тривають роботи з капітального ремонту КЗ «Одеська обласна школа вищої спортивної майстерності «Олімпієць» в м. Одеса;

- завершена реконструкція Одеської ЗОШ № 33 з розміщенням Центру дитячої та юнацької творчості, тривають роботи з реконструкції дитячого садка «Сонечко» в с. Іллінка.

В рамках підготовки до відзначення 30-ї річниці незалежності України в 2021 році завершено роботи з реставрації та реабілітації фасадів будівлі Одеського академічного українського музично-драматичного театру ім.В.С.Василька.

В 2022 році в рамках програми «Велике будівництво» заплановано роботи по наступним об'єктам:

1 школа: (капітальний ремонт Надлиманської ЗОШ I-III ступенів за адресою: вул. Б.Хмельницького, 140, с. Надлиманське, Овідіопольського району, Одеської області);

2 садочка:

- реконструкція дошкільного навчального закладу № 17 по вул.Світла, 5 в селищі Олександрівка, місто Чорноморська, Одеська область;

- будівництво дитячого садка, за адресою: м. Одеса, пров. Пестеля, 4;

2 спортивних об'єкти:

- капітальний ремонт приміщень будівлі та стадіону ОЗОШ № 25, за адресою: м. Одеса, вул. Академіка Філатова, 23-б

- будівництво спортивного комплексу Комунального закладу "Одеська спеціальна школа № 93 Одеської обласної ради" за адресою: Одеська область, м. Одеса, Малиновський район, вул. Героїв Крут, 25А.

В рамках програми «Велика реставрація» у 2021-2022 роках будуть виконуватись будівельно-монтажні роботи по 4 об'єктам:

- ремонтно-реставраційні роботи на будівлі-пам'ятці архітектури національного значення "Нова біржа" Одеської обласної філармонії", за адресою: м. Одеса, вул. Буніна, 15;

- проведення ремонтно реставраційних робіт будівлі-пам'ятки національного значення «Палац Потоцьких» (Одеський художній музей);

- ремонтно-реставраційні роботи (ремонт реставраційний) на будівлі - пам'ятці національного значення – «Палац Абазі» (Одеський музей західного і східного мистецтва);

- реставрація Будівлі Старої Біржі (будівля Одеської міської ради) за адресою: м. Одеса, площа Думська, 1.

ІНВЕСТИЦІЇ

В області освоєно 2 338,1 млн. грн. капітальних інвестицій, що на 28,4 % (24 місце серед регіонів країни) менше січня-березня 2020 року (довідково: січень-березень 2020 року – 73,3 %) (по Україні – 90,5 %).

На 31.03.2021 загальний обсяг прямих іноземних інвестицій (інструменти участі в капіталі та боргові інструменти) становив 1 798,5 млн. дол. США (7 місце серед регіонів країни). Обсяг збільшився на 9,0 млн. дол. США або на 0,5% у порівнянні з даними на 31.12.2020) (по Україні – +4,2 %).

В Одеському районі продовжується реалізація низки найбільших інвестиційних проєктів:

- будівництво зерноперевантажувального комплексу Metals Ukraine в тилу причалу № 7 Одеського морського порту спільно з ДП «АМПУ» - проєкт включає будівництво станції прийомки залізничних вагонів;
- будівництво комплексу з переробки зернових вантажів в тилу причалу № 4 Одеського морського порту (4 черга будівництва) ТОВ «Олімпекс Купе Інтернешнл» потужністю 2 млн. тонн;
- проєкт «Розвиток Карантинного молу» Одеського морського порту для збільшення пропускної спроможності порту на 600 000 TEU на рік, ДП «АМПУ» та ДП «ГПК-Україна»;
- проєкт «Будівництво причалу № 35 (1-3)» Одеського морського порту, збільшення пропускної спроможності порту на 4,0 млн. тонн зернових вантажів, ДП «АМПУ» та ТОВ «Бруклін-Київ».

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ ТОВАРАМИ ТА ПОСЛУГАМИ

У січні-серпні 2021 р. **експорт товарів** становив 874,8 млн. дол. США, **імпорт** – 1 434,4 млн. дол. США. Порівняно з січнем-серпнем 2020 р. експорт збільшився на 5,3 %, імпорт - на 15,9 %. Негативне сальдо зовнішньої торгівлі товарами склало 559,6 млн. дол. (у січні-серпні 2020 р. – 407,1 млн. дол. США).

Основу товарної структури експорту області склали зернові культури жири та олії тваринного або рослинного походження, готові харчові продукти, недорогочінні метали та вироби з них, машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання, засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби.

Експорт товарів до країн Європейського Союзу (ЄС) становив 28,5 % від загального обсягу експорту, та збільшився проти січня-серпня 2020 р. на 32,6 %.

Найвагоміші експортні поставки товарів серед країн-членів ЄС здійснювались до Нідерландів, Болгарії, Румунії, Іспанії, Італії, Польщі, Німеччини.

Серед інших країн світу найбільше експортувались товари до Китаю, Туреччини, Російської Федерації, Республіки Молдови, Індії, Єгипту, Саудівської Аравії, Оману, Ізраїлю.

Основу товарної структури імпорту області склали палива мінеральні, нафта і продукти її перегонки, машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання, засоби наземного транспорту, крім залізничного, жири та олії тваринного або рослинного походження, їстівні плоди та горіхи.

Імпорт товарів із країн ЄС становив 25,9 % від загального обсягу експорту, та збільшився проти січня-серпня 2020р. на 43,5 %.

Серед країн ЄС найвагоміші імпортні надходження товарів здійснювались з Італії, Німеччини, Іспанії, Польщі, Греції, Австрії Болгарії Словаччини.

Серед інших країн світу найвагоміші імпортні надходження товарів здійснювалися з Китаю, Туреччини, Індонезії, Російської Федерації, Білорусії, США, Еквадору, Республіки Молдова.

ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ ТОВАРАМИ

Оборот роздрібної торгівлі (включає роздрібний товарооборот підприємств, основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, та дані щодо обсягів продажу товарів фізичними особами-підприємцями) у січні-вересні 2021 р. становив 77 285,0 млн. грн, і збільшився відносно січня-вересня 2020 р. на 12,4 %.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств роздрібної торгівлі (юридичних осіб), у січні-вересні 2021 р. становив 58 996,2 млн. грн, що в порівнянних цінах на 12,6 % більше від обсягу січня-вересня 2020 р.

ЦІНОВА СИТУАЦІЯ

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні-вересні 2021 р. по області становив 107,9 % (по Україні – 107,5 %).

Ціни на продукти харчування та безалкогольні напої підвищились на 9,0%.

Серед продуктів харчування найбільше (на 24,2 %) зросли в ціні олія та жири, що в значній мірі, спричинено суттєвим (в 1,6 раза) подорожчанням соняшникової олії. Приріст цін на цукор, джем, мед, шоколад та кондитерські вироби становив 16,2 %, у т.ч. на цукор – 33,6 %. Фрукти стали дорожче на 12,3%. На хліб і хлібопродукти ціни підвищились на 11,5 %. М'ясо та м'ясопродукти подорожчали на 8,5 %, молоко, сир та яйця – на 3,1 %. Ціни на рибу та продукти з риби зросли на 2,5 %. Водночас, зафіксовано зниження цін на овочі, яке становило 1,0 %.

Алкогольні напої, тютюнові вироби подорожчали на 8,6 %, зокрема, тютюнові вироби – на 10,4 %, алкогольні напої – на 6,9 %.

На 3,8 % знизилась ціна на одяг і взуття, у т.ч. на 9,3 % – на одяг, а взуття, навпаки, подорожчало на 1,8 %.

Ціни (тарифи) за групою житло, вода, електроенергія, газ та інші види палива зросли на 18,1 %. Значно (на 36,6 %) підвищились тарифи на електроенергію. Крім цього, на 26,0 % подорожчав скраплений газ для побутових потреб, на 24,0 % – природний газ. Тарифи на водопостачання та каналізацію зросли на 13,6 % та 10,9 % відповідно.

У сфері охорони здоров'я ціни підвищились на 4,4 %, що в основному, пов'язано з подорожчанням амбулаторних послуг на 10,3 %.

На 9,1 % підвищились ціни на транспорт. Паливо та мастила подорожчали на 25,6 %. Проїзд в залізничному пасажирському транспорті став дорожче на 16,5 %.

Зв'язок подорожчав на 6,5 %, у т.ч. місцевий телефонний зв'язок – на 14,9%, міжміській – на 11,2 %.

Послуги освіти стали дорожче на 6,9 %, у т.ч. плата за отримання середньої та вищої освіти підвищилась на 10,5 % та 8,7 % відповідно.

РИНОК ПРАЦІ СІЧЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ 2021 РОКУ

Середньомісячна номінальна заробітна плата штатних працівників

підприємств, установ та організацій області (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) у січні-вересні 2021 р. становила 11 979, що на 19,6 % більше, відносно січня-вересня 2020 р. *(середньомісячна заробітна плата в Одеському районі в I кварталі 2021 року складала 11 997 грн, в II кварталі - 12 838 грн. Кількість штатних працівників в I кварталі 2021 року складала 303 574 чол., в II кварталі - 304 698 чол. Відпрацьований час штатних працівників в I кварталі 2021 року 417 год., в II кварталі - 410 год.)*.

Найбільш оплачуваною була робота працівників, зайнятих у сферах державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування, сфери інформації та телекомунікацій, підприємств складського господарства та допоміжної діяльності у сфері транспорту, установ фінансової та страхової діяльності, а серед промислових видів діяльності – підприємств постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, виробництва електричного устаткування та виробництва хімічних речовин і хімічної продукції, де заробітна плата перевищила середній показник по економіці області в 1,3–1,8 раза.

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався на підприємствах добувної промисловості і розроблення кар'єрів, виготовлення виробів з деревини, виробництва паперу та поліграфічної діяльності, текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів, тимчасового розміщування й організації харчування, сільського господарства, лісового господарства та рибного господарства, виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції, поштової та кур'єрської діяльності, будівництва та виробництва машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань, оптової та роздрібно торгівлі; ремонту автотранспортних засобів, де заробітна плата не перевищувала 77,0 % від середнього рівня по області.

Індекс реальної заробітної плати (з урахуванням змін споживчих цін) у січні-вересні 2021 р. порівняно з відповідним періодом 2020 р. становив 109,3%.

Заборгованість з виплати заробітної плати упродовж січня-вересня 2021 р. збільшилася на 51,1 %, або на 26 262 тис. грн, і на 1 жовтня 2021 р. становила 77 654 тис. грн., що дорівнює 1,6 % фонду оплати праці, нарахованого за вересень 2021 р. *(заборгованість із заробітної плати в Одеському районі станом на 01 жовтня 2021 року складала - 24 468,8 тис. грн. що складає 31,5 % від заборгованості із заробітної плати по Одеській області)*.

Вчасно не отримали заробітну плату 2 816 осіб, або 0,7 % від середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області. Кожному із зазначених працівників не було виплачено в середньому по 27 576 грн., що у 2,2 раза перевищує середню заробітну плату за вересень 2021р.

За розрахунковими даними середньомісячна заробітна плата в Одеському районі у III кв. 2021 р. склала 11 673 грн. (зменшення на 2 %, на 259 грн. менше рівня середньомісячної заробітної плати відносно II кв.).

Найвищі показники середньомісячної заробітної плати *(більше 10 000 грн.)* мають 8 громад району, :

Визирська сільська - 22 140 грн.,

Южненська міська – 21 115 грн.,

Чорноморська міська – 12 417 грн., Усатівська сільська – 12 332 грн.,
Одеська міська – 11 359 грн., Авангардівська селищна – 11 128
грн.,
Чорноморська селищна – 10 575 грн., Красносільська сільська – 10 116 грн.)

У 5 громадах району **найнижчі** показники середньомісячної заробітної:
Великодолинська селищна ТГ – 8 601 грн., Теплодарська міська – 8 462 грн.,
Великодальницька сільська – 8 426 грн., Нерубайська сільська – 8 415 грн.,
Біляївська міська – 8 202 грн.

Станом на 3 грудня 2021 р. рівень **заборгованості** з виплати заробітної плати в Одеському районі склала **23 млн. грн.**
Зменшення заборгованості порівняно з 01.11.2021 року на **2 %** (на **445,10** тис. грн.)

На **державних підприємствах заборгованість** з виплати заробітної плати становить **2,3 млн. грн.** або **10 %** від загальної суми заборгованості.

На **комунальних підприємствах заборгованість** з виплати заробітної плати становить **3,9 млн. грн.** або **17 %** загальної суми заборгованості.

На підприємствах **інших форм власності заборгованість** з виплати заробітної плати становить **16,8 млн. грн.** або **73 %** загальної суми заборгованості.

Комісією з дотримання законодавства про працю Одеської районної державної адміністрації Одеської області (створено розпорядження Одеської РДА від 19.07.2021 № 112/од-2021) в 2021 році проведено **3** засідання (2 - з питань погашення заборгованості із заробітної плати на підприємствах району, 1 - з питань рівня середньої заробітної плати, легалізації зайнятості та погашення заборгованості із заробітної плати на підприємствах району).

ФІНАНСИ

I. Очікуване виконання бюджету 2021 року

Обсяг **22-х** місцевих бюджетів Одеського р-ну на 2021 р. **12 751,1 млн. грн.**, або **61,3 %** обсягу місцевих бюджетів області (область - 20 794,7 млн. грн.).

За попередніми прогнозними розрахунками за результатами 2021 р. бюджети громад району отримують **13 910,3 млн. грн.** Невиконання прогнозується по 3-х громадах, а саме: **Нерубайській ТГ - 20,0 млн. грн., Визирській ТГ - 10,0 млн. грн., Усатівській ТГ - 2,0 млн. грн.**

II. Виконання бюджетів громад району на 01.12.2021 року

За 11 місяців 2021 р. до місцевих бюджетів району (тільки податки, без трансфертів) **надійшло 11 942,6 млн. грн.**, забезпечено виконання плану на **102,7 %**, додатково до плану отримано **319,0 млн. грн.**, (план 11 міс.2021 - 11 623,7 млн. грн.) темп росту **117,4 %**, до минулого року надходження зросли на **1 769,1 млн. грн.** (факт 11 міс. 2020 – 10 173,5 млн. грн.)

План із 22 бюджетів громад за **11 місяців виконали 18 громад**, із них:

● **вже виконали річні плани на 2021 р. - 7 громад:**

Фонтанська – 123,3 % (+36,2 млн. грн.) (річ. план - 166,8 млн. грн., надійшло - 191,6 млн.грн.)

Авангардівська – 113,2 % (+30,5 млн. грн.) (річ. план -245,6 млн. грн., надійшло - 261,2 млн. грн.)

Ясківської - 112,0 % (+2,3 млн. грн.) (річ. план -20,8 млн. грн., надійшло - 21,5 млн. грн.)

Тайрівська - 111,4 % (+23,2 млн. грн.) (річ. план - 211,5 млн. грн., надійшло - 215,6 млн. грн.)

Великодолинська – 120,1 % (+21,8 млн. грн.) (річ. план - 118,6 млн. грн., надійшло - 130,5 млн. грн.)

Дачненська – 114,3 % (+9,5 млн.грн.) (річ. план - 71,2 млн. грн., надійшло - 76,0 млн. грн.)

Вигодянська - 110,8 % (+4,6 млн.грн.) (річ. план - 46,0 млн. грн., надійшло - 47,0 млн. грн.)

• **виконали плани 11 місяців - 11 бюджетів громад:**

Одеської - 101,4 % (+122,4 млн.грн.),
млн.грн.),

Чорноморської міської - 101,6 % (+10,5

Южненської - 107,7 % (+36,4 млн. грн.),
млн.грн.),

Чорноморської селищної - 108,4 % (+8,3

Дальницької - 121,1 % (+10,7 млн.грн.),

Красносільської - 107,8 % (+8,0 млн. грн.),

Біляївської - 102,0 % (+2,3 млн. грн.),

Маяківської - 105,4 % (+2,3 млн. грн.),

Великодальницької - 104,6% (+1,9 млн. грн.),

Доброславської - 104,5 % (+3,6 млн.грн.),

Овідіопольської - 100,9% (+1,0 млн.грн.),

Не забезпечено виконання 4-х бюджетів (18 % їх загальної кількості), обсяг невиконання 15,6 млн. грн. (0,13 % загального обсягу надходжень до бюджетів громад району):

Визирської – 96,3% (- 9,7 млн.грн.),

Нерубайської – 98,3% (-2,5 млн.грн.),

Теплодарської - 96,0% (-1,6 млн.грн.),

Усатівської - 98,5% (-1,8 млн.грн.),

ПДФО – основний бюджетоутворюючий податок: питома вага - 56,4 %; бюджети громад району отримали 6 705,3 млн. грн., виконання плану забезпечено на 101,1 %, додатково до плану надійшло 72,9 млн. грн., (план 11 міс. 2021 - 6 632 4 млн. грн.), темп росту 119,5 %, до минулого року надходження зросли на 1 094,6 млн. грн. (факт 11 міс. 2020 – 5 610,6 млн. грн.). Забезпечили виконання 20 громад (90,9% їх кількості).

Не забезпечено виконання по 2-х бюджетах:

Визирської – 96,1 % (-8,1 млн. грн.),

Доброславської - 97,8 % (-1,0 млн. грн.)

Найбільший темп росту забезпечено громадами:

Дачненською 186,3 % (+24,5 млн. грн), Чорноморська селищ. 155,5 % (+32,2 млн. грн.),

Великодальницькою 144,1 % (+6,0 млн. грн), Ясківською 137,9 % (+2,5 млн. грн.),

Біляївською 133,3 % (+18,6 млн. грн.),

Фонтанською 133,6 % (+15,7 млн. грн.)

Плата за землю: питома вага 11,0 %; громади отримали 1 305,8 млн. грн. виконання плану 102,7 %, додатково до плану надійшло 33,8 млн. грн., (план 11 міс. 2021 - 1 271,9 млн. грн.) забезпечено темп росту 111,6 %, до минулого року надходження зросли на 136,0 млн. грн. (факт 11 міс. 2020 – 1 169,8 млн. грн.). Забезпечили виконання 16 бюджетів (72,7 % громад).

Не виконали план 6-ть бюджетів (27 % їх кількості), недоотримано в бюджети 31,5 млн. грн. (2,5% обсягу надходжень за 11 місяців):

Біляївської – 61,9 % (-9,1 млн. грн.),

Визирської – 80,8 % (-6,6 млн. грн.),

Великодальницької – 92,6 % (-291,8 тис. грн.),

Нерубайської – 96,2 % (-1,1 млн. грн.),

Теплодарської - 86,0 % (-1,1 млн. грн.),

Чорноморська міська - 90,5 % (-14, 4 млн. грн.)

грн.)

Зменшення надходжень до минулого року по 5-ти громадах:

Визирській – 83,4 % (-5,6 млн. грн.),

Ясківській - 89,4 % (-0,4 млн. грн.)

Великодальницькій – 95,8 % (-157,2 тис. грн.),

Теплодарській – 98,6 % (-95,6 тис. грн.),

Чорноморській міській – 92,0 % (-12,0 млн. грн.)

Єдиний податок: питома вага 15,2 %, громади отримали 1 891,9 млн. грн., виконання плану 104,6 %, додатково до плану надійшло 82,7 млн. грн., (план 11 міс. 2021 - 1 809,3 млн. грн.), темп росту 123,2 %, до минулого року

надходження зросли на **356,0 млн. грн.** (факт 11 міс. 2020 – 1 536,0 млн. грн.).
Забезпечили виконання **20-ти бюджетів**, (91,0 % громад).

Не виконано план по 2-х бюджетах громад з обсягом невиконання 120,0 тис. грн. (0,05 % обсягу надходжень за 11 місяців):
Теплодарській – 98,8 % (-110,2 тис. грн), Нерубайській – 99,9 % (-10,0 тис. грн.)

Податок на нерухоме майно: питома вага 4,4 %, громади отримали **519,4 млн. грн., виконання плану 106,5 %**, додатково до плану надійшло **31,6 млн. грн.**, (план 11 міс. 2021 - 487,8 млн. грн.), **темп росту 143,9 %**, до минулого року надходження зросли на **158,6 млн. грн.** (факт 11 міс. 2020 – 360,8 млн. грн.).
Забезпечили виконання **21 бюджет** (97,0 % громад). Не виконано план по Чорноморській селищ. громаді – 98,8 % (-18,8 тис. грн.)

Одеський районний бюджет: надійшло **277,7 тис. грн.**, (податків без трансфертів і залишків коштів) виконання плану **682,6 %**, додатково до плану отримано **237 тис. грн.** (план на 11 міс. 2021 - 40,7 тис. грн.)
Надходження складаються з інших 100, тис. грн.

Фінансування видатків по районному бюджету проведено в повному обсязі, кредиторська заборгованість відсутня.

НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

Центри надання адміністративних послуг (далі - ЦНАП) утворені в 16 з 22 територіальних громад Одеського району.

Не утворені ЦНАПи в 6 територіальних громадах: *Великодальницькій, Вигодянській, Дальницькій, Дачненській, Нерубайській сільських та Чорноморській селищній радах.*

В усіх ЦНАПах тергромад надаються послуги виконавчих органів відповідних рад, послуги соціального характеру, в тому числі визначених розпорядженням КМУ від 16.05.2014 року № 523, а в деяких послуги Одеської обласної державної адміністрації та послуги Одеської районної державної адміністрації.

Послуги ЦОВВ та дозвільні документи надаються лише у наступних ЦНАПах 11 тергромад Одеського району Одеської області: *Авангардівської селищної ради (30 послуг), Біляївської міської ради (14 послуг), Визирської сільської ради (25 послуг), Доброславської селищної ради (32 послуги), Красносільської сільської ради (9 послуг), Овідіопольської селищної ради (71 послуга), Одеської міської ради (128 послуг), Таїровської селищної ради (18 послуг), Теплодарської міської ради (36 послуг), Чорноморської міської ради (124 послуги), Южненської міської ради (43 послуги).*

ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ

У 2021 році на розвиток енергетичної інфраструктури з відновлюваних джерел енергії була залучена значна частина вітчизняних та іноземних інвестицій.

Американська компанії Elementum Energy на будівництво I черги Дністровської ВЕС потужністю 40,0 МВт, що розташована на землях Удобенської та Старокозацької сільських рад Білгород-Дністровського району, інвестувала в регіон 59 млн євро.

Китайська компанія China Longyuan Power Group Corporation Ltd. інвестувала

100 млн євро на будівництво ВЕС ТОВ «ЮЖНЕ ЕНЕРДЖІ» потужністю 76,5 МВт, що розташована на території Сичавської сільської ради Одеського району та автодороги Одеса-Мелітополь-Новоазовськ 52 км.

Розвиток мережі енергетичного сектору області з використанням відновлених джерел енергії відбувається також за рахунок домогосподарств, які виробляють екологічно чисту електроенергію і забезпечують не тільки власні потреби, а й продають залишок в мережу на підставі договорів про купівлю-продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом. Відтак, з початку року в розвиток енергетичного сектору було інвестовано майже 20 тис євро.

В рамках реалізації Інвестиційної програми АТ «ДТЕК «ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» на 2021 рік за I півріччя було профінансовано 81,92 млн. грн. на модернізацію систем електропостачання.

На здійснення енергозберігаючих та енергоефективних заходів з початку року були залучені кошти з бюджетів різних рівнів.

Одеський район активно приймає участь у реалізації Програми «Енергодім» державної установи «Фонд енергоефективності». Діяльність Фонду фінансується за рахунок коштів Держбюджету України, фінансової підтримки ЄС та уряду Німеччини.

На території області продовжується реалізація «Регіональної цільової програми енергоефективності Одеської області на 2020-2022 роки». За I півріччя 2021 року за рахунок бюджетів різних рівнів на суму 327,7 млн. грн. здійсненні енергозберігаючі та енергоефективні заходи: термомодернізація та ремонт будівель; ремонт вуличного освітлення, встановлення світлодіодних ламп; модернізація системи водопостачання та водовідведення, встановлення енергоефективного обладнання; встановлення вузлів обліку електричної та теплової енергії, холодної води та газу.

Для зниження витрат бюджету на енергоносії в області продовжується реалізація ЕСКО-механізму у бюджетній сфері.

Укладено з інвесторами 52 енергосервісних договорів на загальну суму майже на 40 млн грн, термін дії яких від 5 до 15 років. Заплановані заходи відповідно до укладених енергосервісних договорів це впровадження модульного індивідуального теплового пункту із системою погодного регулювання та онлайн диспетчеризацією, а також надання послуг з енергосервісу (забезпечення рівня скорочення споживання та витрат на теплову енергію).

Реалізація зазначених проєктів дозволить зменшити споживання теплової енергії у закладах у середньому на 23 % (від 20 % до 28 %). За розрахунками планова економія бюджетних коштів за період терміну дії договорів складе майже 42,3 млн. грн.

З метою ощадного використання енергоресурсів на всіх рівнях здійснюються заходи щодо забезпечення комерційного, у тому числі розподільного, обліку послуг з постачання теплової енергії та централізованого водопостачання.

Станом на початок вересня 2021 року на території району оснащеність вузлами комерційного обліку здійснена: теплової енергії (житлові будинки

89,0%; нежитлові будинки – 79,2 %); централізованого водопостачання (житлові будинки 88,3%; нежитлові будинки – 99,2 %).

З метою зниження енергоємності виробництва теплової енергії та зменшення обсягів втрат енергоресурсів з початку 2021 року за рахунок коштів теплопостачальних підприємств в рамках реалізації Інвестиційних програм при підтримці місцевих бюджетів профінансована модернізація систем теплопостачання.

В рамках реалізації інвестиційних програм за кошти комунального підприємства «Чорноморськтеплоенерго» (323,4 тис. грн.) проведена модернізації систем теплопостачання та технічне переоснащення: систем постачання теплоносія в котлоагрегатах; теплових мереж з заміною встановлених засувки на кульові крани.

Протягом I півріччя 2021 року за рахунок бюджету міста Южне профінансовано 17,1 млн. грн. на проведення капітального ремонту ділянок теплових мереж міста.

Здійснення енергозберігаючих та енергоефективних заходів дає можливість зменшити витрати природного газу, внаслідок чого відбудеться зменшення викидів в атмосферу.

По результатам проведення енергоефективних заходів в житлових будинках м.Одеса (Об'єднання співвласників багатоквартирних будинків «ГОВОРОВА-5» та «Заболотного 59») в рамках реалізації Програми «Енергодім» державна установа Фонду Енергоефективності скорочення шкідливих викидів складатиме 238,01 тонн/рік.

Сьогодні у південно-західній частині Одеської області є тільки одна центральна підстанція 330/110 кВ Арциз, поєднана із Молдовською державною районною електростанцією. Електропостачання за цією лінією є ненадійним, оскільки її було сконструйовано для отримання електричної енергії лише Молдовської державної районної електростанції.

Проект будівництва ПЛ 330 кВ Новоодеська – Арциз із заміною АТ-2 на ПС 330 кВ «Арциз», визначений як один з пріоритетніших проєктів по південному регіону і пропонується до реалізації задля підвищення як надійності електропостачання так і якості електричної енергії у південно-західному регіоні області.

Проект затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1581-р «Про затвердження переліку пріоритетних для держави інвестиційних проєктів до 2023 року».

Розпорядженням голови Одеської обласної державної адміністрації від 20.01.2021 № 52-р/2021 утворено робочу групу з відпрацювання проблемних питань, які можуть виникати під час реалізації важливих проєктів для розвитку південних районів Одеської області, до складу якої входять представники структурних підрозділів облдержадміністрації та інших територіальних органів центральних виконавчих органів.

На даний час Приватне акціонерне товариство «Національна енергетична компанія «УКРЕНЕРГО» закінчує розробку техніко-економічного обґрунтування та оформлює права на 82 земельні ділянки площею близько 1,5000 га для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування опор ПЛ 330 кВ Новоодеська – Арциз» вздовж автомобільної траси «Одеса-Рені».

Інвестиційною програмою 2021 року Приватним акціонерним товариством «Національна енергетична компанія «УКРЕНЕРГО» передбачені кошти для: закупівлі робіт з розробки Оцінки впливу на довкілля, оформлення прав користування земельними ділянками під опорами та укладання договорів земельних сервітутів на проведення будівельно-монтажних робіт.

Роботи з реалізації даного проєкту тривають.

СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

На 01.12.2021 кількість одержувачів усіх видів державних допомог становить 19,9 тис. осіб. Сума призначених та виплачених державних допомог станом на 1 грудня 2021 року становить 462 977,7 тис. грн, заборгованості немає.

За квітень - листопад 2021 року 155 батькам-вихователям і прийомним батькам та 376 дітям призначено та перераховано державну соціальну допомогу на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошове забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом «гроші ходять за дитиною», оплату послуг із здійснення патронату над дитиною та виплату соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя на загальну суму 8 032,21 тис. грн за рахунок коштів державного бюджету.

Кількість отримувачів допомоги на дітей, які виховуються в багатодітних сім'ях - 2118 сімей. Протягом 8 місяців 2021 року зазначена допомога профінансована на суму 48 982,41 тис. грн.

Житлову субсидію у готівковій формі в Одеському районі отримує понад 6 427 домогосподарств. Станом на 01.12.2021 Міністерством соціальної політики України профінансовано населенню Одеського району житлових субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг – 42 407,76 тис. грн. та на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива – 2 903,96 тис. грн.

Протягом 8 місяців 2021 року щомісячну адресну грошову допомогу на покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 №505 «Про надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг» призначено та профінансовано 730 сімей (1,23 тис. осіб), на загальну суму 14 552,6 тис. грн.

За 8 місяців 2021 року **одноразову натуральну допомогу при народженні дитини «пакунок малюка»** видано 1 593 породіллям, які зареєстровані в Одеському районі та народжували в пологових будинках Одеської області.

На обліку районного Управління соціального захисту населення перебуває 2 667 учасників бойових дій АТО/ООС і 900 осіб з інвалідністю внаслідок війни та 284 членів сімей загиблих (померлих) учасників АТО/ООС.

На заходи з їх психологічної реабілітації затверджено 913,9 тис. грн. За 8 місяців 2021 року психологічну реабілітацію у санаторно-курортних закладах України за укладеними договорами пройшли психологічну реабілітацію 70 учасників АТО/ООС.

На 01.12.2021 реабілітацію дітей з інвалідністю профінансовано за рахунок державного бюджету на суму 645,4 тис. грн, укладено 32 договори на загальну суму 572,34 тис. грн, витрачено 207,4 тис. грн. (32,1 % від профінансованих видатків). Кількість дітей з інвалідністю, які пройшли реабілітацію, становить 12 осіб та 20 дітей перебувають у центрах реабілітації.

Послугами санаторно-курортного лікування забезпечено 87 осіб пільгових категорій.

Станом на 01.12.2021 в районі обліковано 3 204 *багатодітних сімей*, які виховують 10 801 дітей.

Забезпечення житлом за рахунок субвенції з державного бюджету

У 2021 році для забезпечення житлом осіб, які брали участь у бойових діях на території інших держав, а також членів їх сімей на програму КПКВ 2511200 виділено субвенцію на одну сім'ю на суму 924,8 тис. грн. На 01.12.2021 кошти субвенції до району не надходили.

За рішеннями комісії щодо розгляду заяв про виплату грошової компенсації відповідним категоріям при Одеській районній державній адміністрації:

- нараховано грошової компенсації відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 18.04.2018 року № 280 «Питання забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України» 12 особам на суму 12 784,1 тис. грн.;

- нараховано грошової компенсації відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 року № 214 «Питання забезпечення житлом деяких категорій осіб, які брали участь у бойових діях на території інших держав, а також членів їх сімей» 7 особам на суму 7 150,1 тис. грн.;

- нараховано грошової компенсації відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 19.10.2016 року № 719 «Питання забезпечення житлом деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, а також членів їх сімей» 8 особам на суму 8 281,5 тис. грн.

На придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, для дітей, позбавлених батьківського піклування (програма КПКВ 2511180) надано субвенції на 39 осіб зазначених категорій на суму 15 133,88 тис. грн. На 01.12.2021 придбано 29 квартир відповідно до затвердженого порядку.

ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО

Питне водопостачання Одеського району майже на 72 % забезпечується за рахунок поверхневих джерел. Тому якість води у поверхневих водних об'єктах є вирішальним чинником санітарного та епідеміологічного благополуччя населення. Якість питної води також у значній мірі залежить від стану системи водопостачання. Значна частина водопровідних споруд області: насосних станцій, очисних споруд та водопровідних мереж відпрацювала нормативний строк експлуатації, що призводить до підвищених витрат електроенергії та збільшення вартості перекачування води і стоків.

Забезпечення населення питною водою є однією з найбільш важливих проблем, розв'язати яку необхідно для збереження здоров'я, поліпшення умов проживання та підвищення рівня життя населення регіону. У 2020 – 2021 роках здійснювались роботи з розвитку систем водопостачання та водовідведення

(капітальний ремонт, реконструкція та будівництво водопровідно-каналізаційних мереж, водопровідних і каналізаційних насосних станцій, артсвердловин, каналізаційних очисних споруд та резервуарів для накопичення чистої води).

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 квітня 2021 року №388-р схвалено Концепцію Загальнодержавної цільової соціальної програми «Питна вода України» на 2022-2026 роки. Сьогодні зазначену програму розроблено та надано на погодження Кабінету Міністрів України.

На розв'язання проблем, що існують в населених пунктах з питним водопостачанням та водовідведенням, та з метою розвитку водопровідно-каналізаційного господарства, підвищення ефективності його роботи і надійності функціонування спрямована регіональна програма «Питна вода Одещини» на 2021-2024 роки, яка затверджена рішенням Одеської обласної ради від 16.04.2021 № 141-VIII.

На території Одеського району розроблені проекти, спрямовані на забезпечення населених пунктів якісним водопостачанням.

№ з/п	Назва проекту	дата та № державної експертизи	Кошторисна вартість проекту, тис. грн	Необхідне фінансування на 2022 рік, тис. Грн	Готовність об'єкту (%)
1	2	3	4	5	6
ВСЬОГО РАЗОМ:			295 571,58	199 059,58	
Проектування					
Будівництво та реконструкція водопровідних мереж та споруд					
1	Будівництво водопровідної станції “Сухий лиман”, за адресою: Одеська область, с. Сухий Лиман, вул. Морська, 1Б	29.04.2021 р № 16-0235/01-21	4 839,3	4 839,3	0
2	Реконструкція існуючих зовнішніх мереж водопостачання с. Красносілка, Лиманський район, Одеська область в межах 1,2,3,4 житлових районів і вулиць Набережна, Нова, Польова, дороги В. Чорновола	01.04.2019 № 16-3024-18	77 158,2	77 158,2	
3	Будівництво водопроводу по вул.Шевченка та Надії у с.Сухий лиман Таїровської селищної ради Овідіопольського району Одеської області (коригування)	26.09.2021 року № ОД/062-765-21/КП	13 000,0	10 000,0	
4	Реконструкція водоводу до с. Дачне Біляївського району Одеської області з облаштуванням	13.07.2021 № 16-1997-19	8 413,1	8 413,1	

	вodomірного вузла обліку				
	ВСЬОГО:		103 410,55	100 410,55	
Будівництво та реконструкція каналізаційних споруд					
1	Капітальний ремонт каналізаційного колектору Ду 800 мм за адресою: вул. 1 Травня (частково) – парк "Молодіжний", м. Чорноморськ, Одеський район, Одеська область	Не отриманий	20 508,2	20 508,2	0
	Будівництво господарсько-побутової каналізації вулиць Дорожня, Згоди, Григорєва, Миру, Каштанова, Торгова, Відрадна, Малинова, Прикордонна, Хуторська, Сьома, Братів Стицьковських, Парникова в ж\м "Чорноморка" села Лиманка.	04.12.2019 року № ЕК-2590/11-19	64 988,00	22 565,00	65
3	Будівництво господарсько-побутової каналізації вулиць Овідіопольської, Ізмаїльської, Тиха, Любашівська, Балтська, Кодимська, Злагоди, Червонохутірської, Смерекової в ж\м "Чорноморка-2" села Лиманка	13.12.2019 року № ЕК - 2657/12-19	55 657,00	39 857,00	15
4	Будівництво каналізації по провулку Будівельний, Виноградний, Аграрний та вул. Молодіжна, Зіркова, Набережна (пров. Дачний підключення) в смт Таїрове, Овідіопольського району Одеської області	06.03.2020 року № 16-0063-20	10 355,00	8 799,00	65
5	Будівництво каналізаційних мереж за адресою: с. Лиманка, ж\м "2Чорноморка" (Золота гірка) Таїровської селищної ради Овідіопольського району	28.10.2020 року № ЕК-3509/08-20	33 733,00		
	ВСЬОГО:		185 241,15	91 729,15	
Будівництво та капітальний ремонт артезіанських свердловин					
1					
Встановлення систем доочищення питної води					

1	Капітальний ремонт бювета за адресою: вул. Праці, 17 в м. Чорноморськ, Одеської області	19.08.2020 р № ЕК-3364/07-20	1 604,2	1 604,2	0
ВСЬОГО:			1 604,17	1 604,17	
Інші проекти					
1	Будівництво ПЛ 10кВ "Маяк" для електропостачання каналізаційних очисних споруд м. Чорноморськ. Очисні споруди розташовані за адресою: Одеська область, Одеський район, Дальницька сільська рада, комплекс будівель і споруд № 2 (за межами населеного пункту)	14.05.2021 р № ЕК-4059/04-21	5 315,7	5 315,7	0
ВСЬОГО:			5 315,71	5 315,71	

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Загальна кількість закладів охорони здоров'я в Одеському районі становить **90**. З них **першого рівня** надання медичної допомоги – **60 закладів**, серед яких **48** центрів первинної медико-санітарної допомоги, **326** амбулаторій загальної практики – сімейної медицини та **469** фапів. **Другого рівня** - **63 заклади** серед яких центральні, багатопрофільні, міські та районні лікарні. Надають медичну допомогу 7 084 лікарів, 13 253 фізичні особи середнього медичного персоналу, 7 255 молодшого.

Сьогодні сфера охорони здоров'я ставить перед нами національні виклики. Перш за все, це протидія та боротьба з поширенням гострого респіраторного захворювання COVID-19. З початку епідемії в області, станом на 25 жовтня 2021 року, зареєстровано 181 812 лабораторно підтверджених випадків COVID-19, у тому числі дітей до 17 років – 8 748 (4,8 %), медичних працівників – 4 599, летальних випадків – 3 848. Інтенсивний показник на 100 тисяч населення склав 7 659,2 та перевищив середній по країні (7 310,0) на 4,8%; смертність – 162,1 (нижче показника по країні на 4,1 %); летальність – 2,1%.

25 жовтня 2021 року затверджено 10 закладів охорони здоров'я «першої хвилі» та 14 закладів «другої хвилі» для госпіталізації пацієнтів з гострою респіраторною хворобою COVID-19, загальна кількість ліжок, виділених для надання медичної допомоги хворим на COVID-19 складає **3 783**.

КНП «Центр громадського здоров'я» ООР» а також застраховано 51 працівник КНП «Одеський обласний очний шпиталь інвалідів війни» ООР».

До кінця поточного року планується закупити медикаменти відповідно до Протоколу лікування COVID-19 виробу медичного призначення та засоби індивідуального захисту, медичне обладнання та техніку для закладів охорони здоров'я, що надають медичну допомогу хворим на гостру респіраторну інфекцію COVID-19.

На страхування працівників медичних закладів на випадок захворювання на коронавірусну хворобу (COVID-19) під час виконання своїх професійних обов'язків, або одноразові виплати працівникам закладів охорони здоров'я передбачено на поточний рік бюджетних асигнувань у сумі 5, 9 млн. грн.

За програмою «Доступна медицина» побудовано 17 нових амбулаторій; реконструйовано 49 амбулаторій, придбано 197 комп'ютерів для телемедицини, 95 автомобілів, закуплено медичне обладнання, придбано 130 автомобілів швидкої медичної допомоги. За програмою «Велике Будівництво» реконструйовано 12 приймальних відділень в «опорних» закладах охорони здоров'я. Опорні заклади охорони здоров'я пройшли модернізацію та встановили сучасне обладнання (КТ та МРТ).

Одеський район реалізує безперервну та послідовну роботу задля збільшення показників вакцинації населення, насамперед ключових груп ризику та пріоритетних професійних груп. На 26 жовтня 2021 року в Одеській області всього зроблено **873 018** щеплень. Першу дозу отримали – **504 105** осіб, що становить **21,9 %** від населення Одеської області. Дві дози отримали, тобто закрили курс вакцинації, **368 913** осіб, що становить **16,0 %**. Отримали лише одну дозу вакцини, тобто мають відкритий епізод вакцинації – **135 192** тис. осіб, що становить **5,8 %** від загальної кількості населення Одеської області. За добу – **14 891** особа.

ОСВІТА

Дошкільна освіта. Мережа закладів дошкільної освіти різних типів та форм власності становить 329 одиниць, із них 107 закладів дошкільної освіти приватної власності. У закладах отримують дошкільну освіту 42 023 дітей, з них 85% – це діти віком від 3 до 6 років.

Упродовж 2021 року утворено понад 1 000 додаткових місць для дошкільнят області. У рамках проекту Президента України «Велике будівництво» відкрито новозбудовані заклади дошкільної освіти у смт Овідіополь, смт Авангард, с. Крижанівка Фонтанської ТГ. Розвивається мережа закладів дошкільної освіти приватної форми власності. Утворено дошкільні підрозділи при закладах загальної середньої освіти в м. Одеса – 5 груп.

Загальна середня освіта. Система закладів загальної середньої освіти області складається з 285 закладів освіти різних типів і форм власності.

Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» четвертий рік триває на базі початкової ланки, наразі створено нове освітнє середовище для 29 тисяч першокласників всіх закладів освіти Одеського району, закуплено нові шкільні меблі, сучасне комп'ютерне обладнання, техніка для вчителів, навчально-методичне забезпечення.

На виконання Указу Президента України від 30.01.2020 № 31/2020 «Про оголошення 2020/2021 навчального року Роком математичної освіти в Україні», з метою розвитку математичної грамотності, базового рівня математичної компетентності школярів, наказом Департаменту освіти і науки обласної державної адміністрації затверджено заходи щодо його реалізації, для педагогічних працівників придбано 8 938 ноутбуків. Всього витрачено коштів: 50 380 560 грн., із них кошти державного бюджету - 36 112 080 грн., кошти місцевих бюджетів (співфінансування) - 14 268 480 грн.

Пріоритетом у роботі є проведення реформи шкільного харчування, яка триває під патронатом Першої леді Олени Зеленської. Розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 13.04.2021 № 371/од-2021 затверджено регіональний план заходів щодо створення належних умов для безпечного та якісного харчування в закладах освіти Одеського району на 2021-2023 роки. Харчування організовано в усіх територіальних громадах, окрім Великодальницької територіальної громади.

Освіта дітей з особливими освітніми потребами. Розвиток інклюзивної, інтегрованої та спеціальної освіти є одним з пріоритетних напрямків розвитку освіти Одеського району. В Одеському районі навчається і виховується 1 072 дитини, охоплені інклюзивним навчанням, з них 1 315 дітей шкільного та 327 дітей - дошкільного віку, що становить 100% дітей цієї категорії.

Удосконалюється існуюча система спеціального навчання шляхом зміцнення матеріально-технічної та корекційно-реабілітаційної бази закладів.

Для здобувачів освіти із порушеннями опорно-рухового апарату комунального закладу «Одеський навчально-реабілітаційний центр «Формадо» Одеської обласної ради закуплено автотранспорт. Облаштовані інтегровані спортивно-ігрові майданчики для дітей з порушеннями зору та порушеннями опорно-рухового апарату комунальних закладів «Одеський навчально-реабілітаційний центр «Зоресвіт» Одеської обласної ради» та «Одеський навчально-реабілітаційний центр «Формадо» Одеської обласної ради. Оновлено сучасне корекційно-реабілітаційне обладнання для 5 закладів освіти спеціального спрямування, в яких навчаються діти із сенсорними порушеннями (порушення слуху та зору).

Позашкільна освіта. В Одеському районі функціонують 47 закладів позашкільної освіти.

ПІДТРИМКА СІМ'Ї, ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

Загальна кількість дитячого населення в Одеському районі становить **249 822** осіб. Станом на 01.12.2021 на території Одеської області на обліку перебуває **2 110** дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. У 2021 році статус дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування, надано **293** дітям.

Усиновлення залишається пріоритетною формою влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Станом на 01.12.2021 року в службах у справах дітей міських рад та райдержадміністрації Одеського району на обліку дітей, які можуть бути усиновлені, перебувають **444** дитини, на обліку кандидатів в усиновлювачі – **87** подружніх пар та поодиноких громадян.

Під опікою/піклування перебувають **1 709** дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в 2021 році влаштовано під опіку/піклування **163** дитини.

За 10 місяців 2021 року на території Одеського району усиновлено **44** дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування.

Службами у справах дітей ОТГ та райадміністрації з метою влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, у сімейні форми виховання, проводиться постійна робота, спрямована на пошук кандидатів у прийомні батьки, батьки-вихователі.

На території Одеського району функціонує:

Ø **28** прийомних сімей, в яких виховується **48** дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування;

Ø **15** дитячих будинків сімейного типу, в яких виховується **106** дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування.

В дитячих закладах на повному державному забезпеченні залишаються влаштованими **247** дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Службами у справах дітей ОТГ ведеться облік дітей, які опинились в складних життєвих обставинах, станом на **01.12.2021 року** на обліках перебуває **612** дітей, які опинились у складних життєвих обставинах. Спеціалістами служб у справах дітей Одеського району спільно з соціальними працівниками виконавчих органів місцевого самоврядування, ювенальної поліції РВ ГУНП в Одеській області систематично проводяться рейди в сім'ї, які опинились в складних життєвих обставинах, в яких батьки не виконують свої обов'язки належним чином. У зв'язку з покращенням ситуації в родинах зняті з обліку дітей, які опинились в складних життєвих обставинах, **250** дітей.

У 2021 році проведено **185** рейдів за місцем проживання зазначених сімей, обстежено **285** сімей, вилучено з родин **9** дітей.

На території Одеського району функціонують **3** центри соціально-психологічної реабілітації дітей (2 - м. Одеса, 1 - с. Троїцьке), розраховані на стаціонарне перебування **123** дитини, які залишилися без батьківського піклування, або перебувають в складних життєвих обставинах, на денному стаціонарі можуть перебувати **10** дітей. Станом на 01.12.2021 року в центрах, які здійснюють тимчасове влаштування та захист дітей, перебувають **125** дітей.

В службах у справах дітей ОТГ ведеться облік та профілактична робота з неповнолітніми, що вчинили злочини та адміністративні правопорушення. На підставі інформації відділень поліції ГУНП в Одеській області на обліках в службах у справах дітей перебуває **25** неповнолітніх, які вчинили злочини та **1727** дітей, які скоїли адміністративні правопорушення.

Завдяки цілеспрямованій позиції щодо захисту прав дітей в усіх територіальних громадах району створено служби у справах дітей.

КУЛЬТУРА

Протягом 2020-2021 років в Одеському районі проводилась робота щодо реформування галузі культури в умовах децентралізації, модернізації матеріально-технічної бази та інформаційно-технологічної інфраструктури публічних бібліотек, музеїв, клубних закладів, театрів, мистецьких навчальних закладів області, збереження культурної спадщини Одеського району.

Протягом звітного періоду вжито відповідні заходи щодо реалізації обласної комплексної програми «Культура Одещини – 2020-2022 роки». На організацію та проведення заходів Програми у 2021 році передбачено **12 665,8** грн, з них профінансовано **8 222,4** грн.

В рамках святкування 30-ї річниці Незалежності України відбувся «Вишиванковий фестиваль» на проведення якого було виділено **133 373,8** грн. Проведено та профінансовано з обласного бюджету виставки «Одещина в незалежній Україні» в історико-краєзнавчому музеї (**25 000,0** грн); заходи з урочистого проходження бойових кораблів, суден, забезпечення прольоту авіації, повітряного, морського та статичного показу озброєння і військової

техніки (156 774,0 грн.); концерт провідних майстрів сцени Одещини та України на Потьомкінських сходах «З Україною у серці» (1 298 453,0 грн.); урочистий та святковий концерт в Одеському національному академічному театрі опери та балету (648 539,0 грн.)

Протягом року за підтримки обласного бюджету реалізовано низку міжнародних мистецьких проєктів, що стали вже традиційними, зокрема такі, як: Міжнародний книжковий фестиваль «Зелена хвиля» та Міжнародний Одеський Корнійчуковський фестиваль дитячої літератури; Міжнародний фестиваль сучасного мистецтва «Два дні і дві ночі нової музики» XX-й Міжнародний джазовий фестиваль «OdessaJazzFest»; Міжнародний музичний фестиваль «Odessa Classics»; Одеський міжнародний кінофестиваль; I міжнародний фестиваль «Odesa-june-Folk-Fest», в якому взяли участь 13 творчих колективів з 4-х країн світу; 2 едіція Міжнародного фестивалю етнографічного кіно «ОКО».

В рамках секторальної підтримки ЄС реалізується проєкт зі створення в Одесі Музею української книги у партнерстві з комунальною установою «Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М.Грушевського». З цією метою Мінрегіоном виділено 10 893,0 тис. грн. Завершено роботу над сайтом Музею української книги, що став науковою та туристичною візитівкою Одеси та України, проведено виставку факсимільних видань «Backhometo Ukraine», фотовиставку «Об'єктив+Об'єктивність. Українці – читаюча нація».

У рамках проєкту «Допомога Ради Європи у розробці та реалізації комунікаційної стратегії та створення комунікаційної платформи для кращого спілкування з питань захисту національних меншин та мов меншин в Україні з метою кращого консультування національних меншин», що реалізується відповідно до Плану дій Ради Європи для України на 2018-2021 роки, виділено понад 150 тис. грн. на розробку та підтримку комунікаційної платформи «Багатонаціональна Одещина».

У 2021 році в рамках реалізації проєкту «Велике будівництво» проведені роботи з реставраційного ремонту та оновлення приміщень Одеського академічного українського музично-драматичного театру імені В. Василька.

У березні 2021 проведено тендер на розробку науково-проєктної документації для проведення ремонтно-реставраційних робіт на будівлі-пам'ятці національного значення «Нова Біржа» (Одеська обласна філармонія) та розпочато розробку зазначеної документації.

Розроблено науково-проєктну документацію на проведення ремонтно-реставраційних робіт на будівлі-пам'ятці національного значення «Палац Нарішкіних» (Одеський художній музей).

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

Можна констатувати достатній рівень залучення різних верств населення до занять фізичною культурою і спортом, в т.ч. шляхом залучення команд громад Одеського району до участі в Обласних спортивних ігор. До 2021 року формування команд та забезпечення їх підготовки переважно здійснювалось на районному рівні. У зв'язку з реформою адміністративно-територіального устрою, зазначені повноваження були передані на рівень громад.

Для залучення більшої кількості громад Одеського району до участі в Районних сільських іграх було запроваджено виплату фінансової допомоги на

розвиток фізичної культури і спорту громадам, які посіли на Районних сільських іграх I-III місця.

Для забезпечення підтримки та розвитку резервного спорту та спорту вищих досягнень за рахунок коштів обласного бюджету впродовж 2020-2021 років здійснювались виплати грошової допомоги спортсменам Одеського району.

ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНА ГАЛУЗЬ

Культурним центром є Одеса. Одеса - найпопулярніше місто нашої країни, яке кожному потрібно хоча б раз у житті відвідати, щоб відчутти його чарівну атмосферу, насолодитися неймовірною красою та незабутнім смаком. Це місто має значну кількість культурних пам'яток, пам'ятників видатним діячам культури та мистецтва. В Одесі – дивовижний за своєю красою театр опери та балету, нескінченно довгий зі старими будиночками Французький бульвар. Одеса – «столиця гумору», а її мешканці вважають себе одеситами за національністю. Щороку навесні тут проходить гумористичний фестиваль «Гуморина».

В Одесі є безліч різноманітних пляжів, тому кожен знайде для себе місце під сонцем. Протяжність міських пляжів становить близько 25 км.

Район багатий на природні лікувальні ресурси. Природні умови району характеризуються різноманітністю Хаджибейського та Куяльницького солоних лиманів, відомих своїми цілющими грязями, а також річок Дністер та Турунчук. Природні лікувальні властивості Куяльницького та Тилігульського лиманів відомі за межами нашої держави.

Природні лікувальні ресурси виражені наявністю на території району мінеральних вод: с. Яськи, с. Маяки, с. Мирне, с. Маринівка, с. Нерубайське, с. Холодна Балка. Санаторно-курортний заклад ДЗ "Хаджибей". Зафіксовані прояви мінеральних вод: с. Миколаївка-1, с. Доброолександрівка, смт. Овідіополь.

Район багатий на природно-заповідний фонд: заказник ландшафтний – «Діброва болотного дуба»; заказник геологічний – «Одеські катакомби»; Нижньодністровський національний природний парк; заповідне урочище – «Дністровські плавні»; парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва - Парк «Дністер»; заказник ботанічний «Дальницький», ботанічний сад Одеського національного університету та пам'ятка природи ботанічна «Каркас західний», зоологічний заказник загальнодержавного значення «Курісовський»; орнітологічний заказник загальнодержавного значення «Коса стрілка»; ботанічний заказник місцевого значення «Калинівський»; орнітологічний заказник місцевого значення «Тилігульський пересип»; ландшафтний заказник місцевого значення на території Новомиколаївської сільської ради; ландшафтний заказник місцевого значення «Лузанівський ліс» (землі Крижанівської сільської ради); ландшафтний заказник місцевого значення «Каїрський»; регіональний ландшафтний парк «Тилігульський».

На території району знаходиться селище Овідіополь - стародавні ворота на шляху «із варяг у греки». Має рідкісні пам'ятки історії та археології: «Фортеця Аджидер» (сmt Овідіополь), пам'ятка археології античного часу «Поселення Ніконій» (с. Роксолани) та культові споруди німецьких колоністів (в селах Великодолинське, Мар'янівка, Новоградівка).

Також серед основних туристичних об'єктів – інформаційно-туристичний візит-центр «Дністер», музей ВОС «Дністер», Біляївський районний історико-краєзнавчий музей, зона відпочинку «Мальовничий Турунчук». Популярні тури вихідного дня екологічними та гастрономічними маршрутами. Тут розташовано музей станції «Дністер» - музей води. У ньому зберігаються сторічна квитанція за воду, модель парової машини, макет території.

На території району є 2 родинних маєтки історичного значення: родини художника Кузнєцова М.Д. та замок родини Курисів.

Пам'ятка архітектури місцевого значення Садиба Дубецького 1830-1880 рр с.Василівка.

Пам'ятка історії Музейний комплекс "Партизанська слава" с.Нерубайське, культова споруда німецьких колоністів м.Каменка.

Релігійні об'єкти: Петро-Павлівська церква ХІХ ст. с.Василівка, Свято-Іллінський храм 1816 року с.Іллінка, Вознесенська церква 1816 року с.Нерубайське, Церква Різдва 1822 року с.Усатове, Свято-Миколаївська церква ХІХ ст. с.Троїцьке, Свято-Покровська церква с.Дачне, костел Різдва Пресвятої Діви Марії с.Кам'янка, церква Покрова 1800-1805 рр. (с.Курісове Курісовської сільської ради) та Церква Усікновення голови Іоанна Предтечі поч. ХІХ ст. (с.Іванове Красносільської сільської ради).

На території району розвинена курортно-рекреаційна інфраструктура (готелі, бази відпочину, санаторно-курортні заклади, багато закладів харчування різного типу), що робить район привабливим для туристів. Туристична галузь в районі залишається недостатньо розвинуеною за сервісом.

В 2021 році Одеською районною державною адміністрацією проведено круглий стіл “Туристичний потенціал Одеського району Одеської області та стратегія “П'ять місяців літа” на 2022 рік”, дана стратегія запроваджується територіальними громадами району.

ОХОРОНА ДОВКІЛЛЯ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

Протягом 2021 року реалізовувалась державна політика у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів.

В останні роки відмічається збільшення обсягу викидів стаціонарними джерелами.

Майже 3/4 усіх викидів забруднюючих речовин нашого району (72,5%) спричинено підприємствами постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, 12,1% – підприємствами переробної промисловості.

Спостереження за станом забруднення в м. Одеса здійснюється на постах Гідрометцентру Чорного і Азовського морів. За даними їх вимірювань постійно встановлюються перевищення гранично допустимих концентрацій по ряду інгредієнтів, у тому числі формальдегіду у 3,3 рази перевищує середньорічну ГДК, фенолу – у 1,7 рази, пилу – у 1,7 рази, фториду водню – у 1,6 рази, сажі – у 1,2 рази, оксиду вуглецю – у 1,2 рази. По індексу забруднення атмосфери м. Одеса входить до трійки міст з найбільшим індексом (ІЗА=13,6). ІЗА по Україні дорівнює 7,7.

За останні роки намітилися тенденція до збільшення забруднення атмосферного повітря. Насамперед це пов'язано незадовільним станом самої системи спостереження. У м. Одеса є лише 8 стаціонарних пунктів контролю якості повітря, які цілодобово здійснюють контроль якості повітря по 11 показникам.

Встановлено програмно-апаратний комплекс системи моніторингу атмосферного повітря, у тому числі 2 пункти спостережень (вимірювання вмісту діоксиду сірки, діоксиду азоту, оксиду вуглецю, озону, аерозольних часток, аміаку, сірководню: на пунктах с.Нові Біляри, с.Олександрівка). Пункти працюють в онлайн режимі. Громадськості відкрито онлайн доступ до результатів вимірювань на офіційному веб-сайті: <http://ecology.odessa.gov.ua> у розділі «Моніторинг довкілля».

З метою зменшення техногенного навантаження на довкілля ведеться робота з формування реєстрів об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів, місць видалення відходів, участь у паспортизації та інвентаризації відходів. Окремою проблемою в Одеському районі постає питання несанкціонованих сміттєзвалищ. Відсутність належної системи санітарної очистки населених пунктів, яка б забезпечувала регулярний вивіз і знешкодження побутових відходів та низька екологічна свідомість населення призводить до утворення великої кількості несанкціонованих сміттєзвалищ.

З метою посилення контролю за поводженням з відходами на базі Одеської райдержадміністрації започатковано діяльність Громадських інспекторів з благоустрою, які оперативно виявляють стихійні сміттєзвалища та складають відповідні матеріали.

Ліси займають 18 483 гектар Одеського району. Ведеться робота пошуку земельних ділянок для заліснення території, а саме обстеження земельних ділянок які включені до шару “Землі, що потребують консервації”.

Мережа внутрішніх водних об'єктів складається з 207 ставків, 11 водосховищ, 6 озер, 18 річок. 2021 році проводилась інвентаризація водних об'єктів.

РАЙОННІ ПРОГРАМИ, РЕАЛІЗАЦІЯ ЯКИХ ЗДІЙСНЮВАТИМЕТЬСЯ У 2022 РОЦІ

<i>№</i>	<i>Назва програми</i>	<i>Строки дії програми</i>	<i>Затверджено рішенням районної ради</i>
1.	Про затвердження Програми розвитку земельних відносин та охорони земель в Одеському районі Одеської області на 2022-2025 роки	2022-2025	проект рішення
2.	Про затвердження Програми сприяння розвитку міжнародної та інвестиційної діяльності Одеського району Одеської області на 2022-2023 роки	2022-2023	проект рішення
3.	Про затвердження соціальної програми “Наші діти” на 2021-2024 роки	2021-2024	проект рішення
4.	Про внесення змін до рішення Одеської районної	2021-2022	проект

	ради від 02 квітня 2021 року № 78-VIII «Про затвердження Програми взаємодії органів виконавчої влади та місцевого самоврядування Одеського району на 2021 рік» <i>(продовження Програми на 2022 рік)</i>		рішення
5.	Про затвердження Програми цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки Одеського району Одеської області на 2022-2025 роки	2022-2025	проект рішення
6.	Про затвердження Програми соціально-економічного та культурного розвитку Одеського району Одеської області на 2022 рік	2022	проект рішення

II ЦІЛІ ТА ПРІОРИТЕТИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

1. ПОДАТКОВО-БЮДЖЕТНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Пріоритетні напрямки на 2022 рік:

- ⇒ підвищення фінансової спроможності місцевих бюджетів в умовах впровадження бюджетної децентралізації;
- ⇒ підвищення ролі та відповідальності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у розв'язанні актуальних проблем соціально-економічного розвитку району та територіальних громад району;
- ⇒ створення умов для зменшення диспропорцій у рівні соціально-економічного розвитку адміністративно-територіальних одиниць;
- ⇒ потреба у поліпшенні результатів господарювання у зв'язку з переорієнтацією ринків збуту продукції реального сектору економіки;
- ⇒ проведення раціональної та ефективної податково-бюджетної політики, дотримання фінансової дисципліни.

Ключові кроки на 2022 рік:

- сприяння стійкому економічному та соціальному розвитку району та територіальних громад;
- підвищення рівня взаємодії місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо забезпечення збільшення надходжень до місцевих бюджетів;
- підвищення рівня бюджетної самостійності місцевих бюджетів;
- підвищення мотивації до нарощування дохідної бази місцевих бюджетів;
- підвищення ефективності використання бюджетних коштів;
- нарощування доходів державного та місцевих бюджетів відповідно до темпів зростання макроекономічних показників району;
- мінімізація ризиків ухилення від сплати податків, недопущення зростання недоїмки до місцевих бюджетів, встановлення об'єктивних критеріїв у разі надання податкових пільг органами місцевого самоврядування в умовах розширення прав щодо самостійного прийняття ними рішень;
- недопущення виникнення кредиторської та дебіторської заборгованості у бюджетній сфері;
- налагодження співпраці громад та об'єднання їх фінансових ресурсів для вирішення соціально-важливих спільних інфраструктурних проєктів, що будуть задовільняти потреби декількох територіальних громад.

Очікувані результати:

- запровадження дієвого механізму управління бюджетним процесом як складової частини системи управління державними фінансами, сприяння фінансовій підтримці територіальних громад з метою забезпечення їх ефективного функціонування.

2. РОЗВИТОК РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

2.1 Промисловість

Пріоритетні напрямки на 2022 рік:

- ⇒ відновлення та стабілізація промислового виробництва усіх видів промислової діяльності з їх подальшим стабільним розвитком;
- ⇒ модернізація та технологічне оновлення виробництва на основі впровадження сучасних енерго- та ресурсозберігаючих технологій;
- ⇒ розвиток існуючих та формування нових видів діяльності з вищою доданою вартістю;
- ⇒ забезпечення оптимальної митної політики для стимулювання виробничого та інноваційного потенціалу;
- ⇒ підвищення якості та конкурентоспроможності продукції, освоєння нових інноваційних видів високотехнологічної продукції;
- ⇒ диверсифікація ринків збуту.

Ключові кроки на 2022 рік:

- сприяння у відновленні хімічної та нафтохімічної галузей промисловості;
- відновлення функціонування Публічного акціонерного товариства «Одеський припортовий завод»;
- відновлення виробництва на Державному підприємстві «Одеський нафтопереробний завод»;
- підготовка до запуску Товариства з обмеженою відповідальністю «МГК-ТЕПЛОДАР»;
- модернізація виробництв на основі впровадження новітніх техніки та технологій за рахунок посилення інноваційної складової розвитку галузей промисловості;
- активізація роботи із залучення іноземних інвестицій з метою збільшення обсягів виробництва експортоорієнтованої продукції та нарощування виробництва вітчизняних аналогів імпортованих товарів;
- сприяння у запровадженні практик ЄС стосовно здійснення захисних заходів, антидемпінгових розслідувань щодо обмеження імпортової продукції;
- приведення стандартів якості та технічних умов у відповідність до вимог і положень ЄС;
- сприяння підприємствам промисловості у вирішенні проблемних питань організації виробництва продукції з новим рівнем якості і властивостей на основі використання новітніх технологій та забезпечення позитивної динаміки виробництва продукції;
- сприяння популяризації торгових брендів і продукції місцевих товаровиробників та підвищення її якості.

Очікувані результати:

- Зростання продуктивності та обсягів промислового виробництва - очікується індекс промислового виробництва на рівні 102,0%.
- Інтеграція регіональних виробників у світові та євроінтеграційні процеси – поступове перетворення країни із сировинної бази на виробника продукції з високою доданою вартістю.
- Зростання конкурентоспроможності районної промислової продукції за

рахунок впровадження інновацій та високого рівня якості.

- Утворення рівних умов для експортованої та імпортованої продукції.

2.2. Регуляторна політика та розвиток підприємництва

Пріоритетні напрямки на 2022 рік:

- ⇒ підтримання державних важелів впливу на розвиток малого та середнього підприємництва;
- ⇒ створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього підприємництва;
- ⇒ вдосконалення правового врегулювання господарських та адміністративних відносин між регуляторними органами та суб'єктами господарювання.

Ключові кроки на 2022 рік:

- сприяння впровадженню законодавчих нововведень для розвитку та підтримки суб'єктів малого та середнього підприємництва;
- координація та надання консультативної підтримки регуляторним органам з питань здійснення державної регуляторної політики.

Очікувані результати:

- підвищення грамотності громадян з питань створення, розвитку та масштабування бізнесу;
- посилення розвитку якісного виробництва в області, збільшення конкуренції регіональної продукції на ринку, поширення практики соціальної відповідальності серед підприємців;
- збільшення кількості суб'єктів господарювання;
- дотримання принципу прозорості та врахування громадської думки у здійсненні регуляторними органами в районі державної регуляторної політики, недопущення прийняття економічно недоцільних, неефективних регуляторних актів, здійснення дерегуляції.

2.3. Агропромисловий комплекс

Пріоритетні напрямки на 2022 рік:

- ⇒ підвищення ефективності роботи аграрної галузі економіки шляхом впровадження сучасних ресурсо- та вологозберігаючих, екологічно безпечних, технологій виробництва сільськогосподарської продукції;
- ⇒ підвищення ефективності використання зрошувальних земель;
- ⇒ підвищення родючості ґрунтів;
- ⇒ створення сучасної селекційно-насінницької бази аграрного виробництва;
- ⇒ збільшення урожайності сільськогосподарських культур та продуктивності худоби та птиці;
- ⇒ розвиток овочівництва і картоплярства, виноградарства і садівництва;
- ⇒ нарощування чисельності поголів'я худоби та птиці;
- ⇒ розвиток кооперації на селі, створення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів;

- ⇒ сприяння сталому розвитку малого та середнього бізнесу в аграрній сфері, фінансову підтримку малого бізнесу та малих аграрних підприємств;
- ⇒ підвищення рівня конкурентоспроможності виробленої продукції, впровадження безвідходних технологій виробництва;
- ⇒ покращення умов праці та життя мешканців сіл;
- ⇒ організацію і проведення інформаційно-виставкових та дорадницьких заходів в аграрній сфері.

Ключові кроки на 2022 рік:

- забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках;
- раціональне використання природних ресурсів, особливо земель сільськогосподарського призначення, удосконалення структури посівних площ та впровадження у виробництво елементів науково обґрунтованої системи землеробства передової техніки та технологій вирощування сільськогосподарських культур;
- підвищення рівня життя сільського населення;
- реалізація проєктів з відновлення зрошення в Одеському районі Одеської області;
- реконструкція зрошувальної системи Нижнього Дністра в Україні.

Очікувані результати:

- індекс сільськогосподарського виробництва у 2022 році дорівнюватиме – 105,0 %;
- зростання виробництва валової продукції рослинництва у всіх категоріях господарств на 10,0 %;
- зростання виробництва валової продукції тваринництва у всіх категоріях господарств на 5 %;
- зростання виробництва зерна, олійних культур, овоче-баштанних та картоплі, плодів та ягід, винограду, молока, м'яса, яєць на 7 %;
- підвищення урожайності сільськогосподарських культур та продуктивності худоби та птиці;
- збільшення площі зрошуваних земель;
- здійснення переходу виробництва і переробки сільськогосподарської продукції на сучасні прогресивні ресурси та енергозберігаючі, безвідходні технології;
- стабілізація поголів'я худоби та птиці, збільшення виробництва молока, м'яса, яєць;
- підвищення ефективності роботи виноградно-виноробної галузі, її конкурентоспроможності;
- вирощування виробництва сільськогосподарської продукції у господарствах населенням, вирішення проблем зайнятості жителів сіл, підвищення рівня життя;
- пропаганда та впровадження у виробництво досягнень науки і передового досвіду, сучасних технологій;
- удосконалення структури посівних площ;
- впровадження у виробництво елементів науково-обґрунтованої системи землеробства, передової техніки та технологій вирощування сільськогосподарських культур;

- поліпшення ресурсного забезпечення сільськогосподарського виробництва, поліпшення та оновлення парку тракторів, машин і обладнання;
- розширення можливостей використання інновацій в аграрному секторі, розвиток зрошувального землеробства;
- застосування новітніх технологій вирощування сільськогосподарських культур та впровадження високопродуктивних сортів рослин;
- забезпечення розвитку інфраструктури аграрного ринку (обслуговуючих кооперативів, оптових ринків сільськогосподарської продукції);
- збереження родючості ґрунтів;
- збільшення площ органічних сільськогосподарських земель, нарощування обсягів виробництва органічної продукції;
- створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу в сільській місцевості і, як наслідок, збільшення виробництва товарної сільгосппродукції дрібними товаровиробниками та поліпшення умов праці сільського населення, покращення зайнятості людей;
- створення і впровадження у виробництво нових сортів пшениці універсального та інтенсивного типів з потенціалом продуктивності 9,5-11,0 т/га посухо- та морозостійкістю, «сильними» та «екстра сильними» за якістю властивостями зерна, стійкими до розповсюджених хвороб.

2.4. Транспортна інфраструктура та морегосподарський комплекс

Пріоритетні напрямки на 2022 рік:

- ⇒ створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям;
- ⇒ забезпечення ефективно працюючого, доступного та безпечного ринку надання транспортних послуг;
- ⇒ інтеграція вітчизняної транспортної системи до європейської та міжнародної транспортних систем;
- ⇒ запровадження інтелектуальних транспортних систем у сфері дорожнього господарства та дорожньої інфраструктури;
- ⇒ удосконалення системи управління запобігання дорожньо-транспортним пригодам;
- ⇒ підвищення безпеки руху під час забезпечення високої швидкості, комфорту та економічності перевезень;
- ⇒ підвищення ефективності державного управління у галузі транспорту;
- ⇒ розвиток транспортної інфраструктури;
- ⇒ оновлення рухомого складу транспорту;
- ⇒ поліпшення інвестиційного клімату;
- ⇒ підвищення екологічності та енергоефективності транспортних засобів.

Ключові кроки на 2022 рік:

- виконання III черги робіт соціально-інфраструктурного проєкту «Реконструкція міжнародного аеропорту в м. Одесі»;

- Ремонт вітрильника «Дружба» та передача його на баланс Інституту ВМС Одеської національної морської академії;
- ремонт та модернізація рухомого складу поїздів, реконструкція залізничних станцій та колій, у т.ч. портових, розвиток залізничних контейнерних маршрутів з портів;
- завершення проєкту «Будівництво мостового переходу через Сухий лиман в с. Малодолинське підходами на автодорозі Одеса - Чорноморськ»;
- будівництво автомобільної дороги «М-15-Одеса-Рені» (в обхід Республіки Молдова);
- початок реалізації проєкту будівництва автомобільної дороги Одеса – Рені за новим напрямком з мостовим переходом через Дністровський лиман;
- реалізація інвестиційних проєктів у морських портах Одеської області, зокрема:

Одеський морський торговельний порт:

- продовження реалізації спільного проєкту ДП «Адміністрація морських портів України» та Дочірнього підприємства німецької компанії ННЛА «Контейнерний термінал Одеса» (ДП «КТО») з розширення контейнерного терміналу на Карантинному молі (спеціалізація – перевантаження контейнерів, рослинних олій, тощо. Проєктна потужність – 650 тис. TEU);
- реконструкція причалу № 7 Одеського морського порту (2-го та 3-го пускового комплексу). В результаті реконструкції за рахунок зміни конфігурації причальної лінії Карантинної гавані довжина цього найдовшого причалу порту збільшиться ще на 29 метрів - до 386,5 м. Ці та інші характеристики оновленого причалу забезпечать можливість перевалки на ньому генеральних вантажів у обсязі до 2 млн. т щорічно;
- розвиток пасажирського терміналу Одеського морського вокзалу (концесія цілісного майнового комплексу Одеського морського вокзалу), розвиток перевантажувальних потужностей на прилеглий території до Судноверфі «Україна» (реконструкція причалів № 13-з, 14-з з днопоглибленням акваторії);
- будівництво бетонної дороги до Одеського порту, з'єднання М-28 Одеса-Южний з Одеським морським портом;
- завершення будівництва хвилелому в Одеському порту;

Морський торговельний порт «Чорноморськ»:

- будівництво нового зернового терміналу та розвиток потужностей з перевалки зернових вантажів (враховуючи наміри підприємств КЕРНЕЛ (ТОВ «Трансгрейнттермінал», СП ТОВ «Трансбалктермінал») збільшити обсяги вантажопереробки в морському порту Чорноморськ до 6 млн. тон (у перспективі – до 9 млн. тон);
- будівництво двостороннього пірсу довжиною 339,75 м на стику причалів №№ 10,11 морського порту Чорноморськ (із можливістю приймати судна типу Рапатах), виконання днопоглиблювальних робіт ДП «АМПУ» зі збільшенням глибин до 15,0 м, забезпечить функціонування водних підходів до пірсу, що будується;
- опрацювання антикризових заходів по виведенню підприємства із існуючого стану, визначення стратегічного партнера у рамках державно-приватного партнерства;

Морський торговельний порт «Південний»:

- будівництво спеціалізованого перевантажувального комплексу навалювальних вантажів та реконструкції комплексу причалів №5–8 в морському порту «Південний»;
- будівництво, модернізація та реконструкція залізничної, автомобільної інфраструктури та гідротехнічних споруд порту згідно з планом-схемою розвитку морського порту «Південний» до 2023 року;
- будівництво комплексу вагоноперкидача в морському порту «Південний»;
- розвиток терміналу експортних вантажів в морському порту «Південний».

2.5. Будівництво та житлова політика

Пріоритетні напрямки та ключові кроки на 2022 рік:

- ⇒ виготовлення (актуалізація) картографічної основи масштабу 1:10000 та 1:2000 в цифровій формі як просторово орієнтованої інформації в державній системі координат УСК-2000 на паперових і електронних, носіях;
- ⇒ розроблення генеральних планів населених пунктів – адміністративних центрів територіальних громад;
- ⇒ виконання землевпорядних робіт у складі Комплексних планів;
- ⇒ розроблення Комплексних планів розвитку територіальних громад та проведення стратегічної екологічної оцінки;
- ⇒ розвиток мережі надання якісних публічних послуг, у межах якої реалізовуватимуться проекти з нового будівництва, капітального ремонту та реконструкції шкіл, садочків, стадіонів та об'єктів спортивної інфраструктури;
- ⇒ захист і збереження культурної спадщини Одеського району;
- ⇒ прискорення економічного зростання Одеського району.

Ключові кроки на 2022 рік:

- капітальний ремонт Надлиманської ЗОШ I-III ступенів в с. Надлиманське, Маяківської територіальної громади Одеського району;
- реконструкція дошкільного навчального закладу № 17 в селищі Олександрівка, Чорноморської територіальної громади Одеського району;
- будівництво дитячого садка в м. Одеса, пров. Пестеля, 4;
- капітальний ремонт приміщень будівлі та стадіону ОЗОШ №25 в м. Одеса;
- будівництво спортивного комплексу КЗ «Одеська спеціальна школа №93 Одеської обласної ради» в м. Одеса.

Очікувані результати:

- створення комфортного та доступного освітнього простору в навчальних закладах;
- охоплення більшої кількості людей фізкультурно-оздоровчою діяльністю;
- збереження та популяризація пам'яток культури Одеського регіону, покращення туристичного потенціалу області.

2.6. Дорожньо-транспортне господарство

Пріоритетні напрямки на 2022 рік

⇒ забезпечення розвитку мережі автомобільних доріг, підвищення безпеки руху, швидкості та економічності перевезень пасажирів і вантажів автомобільним транспортом, поліпшення експлуатаційного стану доріг;

⇒ реконструкція і капітальний ремонт автодоріг державного та місцевого значення з доведенням їх параметрів до нормативних вимог;

⇒ покращення транспортного сполучення, в тому числі транзитного міжнародного, пішохідного сполучення та безпеки дорожнього руху;

⇒ створення умов доступності сільських територій до обласного і районних центрів;

⇒ проведення ремонтних робіт, забезпечення під'їзду до опорних навчальних та медичних закладів, соціальних та культурних об'єктів, соціально важливих проєктів, об'єктів природно-заповідного та історико-культурного фонду загальнодержавного та обласного рівнів.

Ключові кроки на 2022 рік:

- будівництво мостового переходу через Сухий лиман в с.Малодолинське з підходами на автомобільній дорозі М-27 Одеса – Чорноморськ;

- будівництво автомобільної дороги загального користування державного значення М-28 Одеса — Южний — /М-14/ з під'їздами (під'їзд до Одеського морського порту);

- поточний середній ремонт автомобільної дороги загального користування державного значення Т-16-25 Контрольно-пропускний пункт «Кучурган» – Біляївка – Маяки – Овідіюполь.

Очікувані результати:

- покращення транспортно-експлуатаційного стану автомобільних доріг загального користування та місцевого значення за основними маршрутами;

- зниження втрат від дорожньо-транспортних пригод, що трапляються через незадовільний стан автомобільних доріг.

3. РИНКОВІ ПЕРЕТВОРЕННЯ ТА ЇХ СОЦІАЛЬНІ НАСЛІДКИ

3.1. Реформування відносин власності

Пріоритетні напрямки на 2022 рік:

⇒ створення сприятливих умов для розвитку бізнесу шляхом проведення приватизації об'єктів державної власності та залучення капіталу приватних інвесторів у розвиток, модернізацію та технічне переоснащення приватизованих підприємств;

⇒ виконання у 2022 році планів по надходженню до Державного бюджету коштів з приватизації державного майна та з оренди державного майна в обсягах, встановлених законом про державний бюджет;

⇒ реалізація державної політики у сфері управління об'єктами державної власності.

Ключові кроки на 2022 рік:

- здійснення підготовки об'єктів приватизації до продажу;
- робота з єдиними майновими комплексами державних підприємств, переданими до сфери управління державних органів приватизації у зв'язку з прийняттям рішення про їх приватизацію згідно з переліками об'єктів приватизації, які підлягають підготовці до продажу;
  - укладання договорів купівлі-продажу об'єктів малої приватизації;
  - прийняття рішень про припинення юридичних осіб у процесі приватизації;
  - здійснення перевірок виконання покупцями державного майна умов укладених договорів купівлі-продажу об'єктів приватизації;
  - організація та контроль з питань орендних відносин, супроводження чинних договорів оренди державного майна;
  - захист майнових прав держави у судах, ведення претензійно-позовної роботи щодо стягнення заборгованості з орендної плати та штрафних санкцій, а також у разі необхідності повернення об'єктів до державної власності у судовому порядку;
  - здійснення організаційних заходів щодо забезпечення прийняття ефективних управлінських рішень про подальше використання державного майна (крім матеріальних носіїв секретної інформації), яке не увійшло до статутних капіталів господарських товариств у процесі приватизації;
  - здійснення перевірок державного майна з метою виявлення майна, яке не використовується та не планується до використання та може бути потенційним об'єктом приватизації або оренди.

Очікувані результати:

- забезпечення надходження коштів від приватизації до Державного бюджету відповідно до встановлених Фондом державного майна України завдань;
- забезпечення надходження коштів до Державного бюджету від оренди державного майна відповідно до встановлених Фондом державного майна України завдань;
- ефективне використання об'єктів державної власності.

3.2. Управління об'єктами комунальної власності

Пріоритетні напрямки на 2022 рік:

- ⇒ здійснення обліку майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Одеського району;
- ⇒ здійснення контролю за своєчасною сплатою орендної плати орендодавцями об'єктів комунальної власності;
- ⇒ розроблення та затвердження переліків показників ефективності роботи керівників, використання майна та коштів підприємств, установ і організацій;
- ⇒ підвищення ефективності управління об'єктами комунальної власності.

Ключові кроки на 2022 рік:

- підвищення рівня наповнення доходної частини районного бюджету від використання об'єктів комунальної власності;
- сприяння ефективному використанню та збереженню майна комунальної власності;
- погодження річних фінансових планів та проведення моніторингу їх фінансової діяльності;
- контроль за збереженням та ефективністю використання майна, переданого в управління підприємств, установ та організацій.

Очікувані результати:

- ефективне планування діяльності підприємств, підвищенню їх рентабельності господарської діяльності;
- підвищення рівня наповнення доходної частини районного бюджету від використання об'єктів комунальної власності.

3.3. Надання адміністративних послуг

Пріоритетні напрямки на 2022 рік:

- ⇒ автоматизація роботи центрів надання адміністративних послуг Одеського району;
- ⇒ утворення (будівництво) нових центрів надання адміністративних послуг в територіальних громадах Одеського району, утворення віддалених робочих місць адміністраторів;
- ⇒ моніторинг якості надання адміністративних послуг;
- ⇒ підключення закладів соціальної інфраструктури до фіксованого широкосмугового доступу до мережі Інтернет;
- ⇒ підвищення рівня цифрової грамотності населення;
- ⇒ впровадження системи електронної взаємодії органів виконавчої влади та системи електронного документообігу.

Ключові кроки на 2021 рік:

- підключення до інформаційних систем автоматизації роботи центрів надання адміністративних послуг;
- наближення послуг до громадян шляхом утворення ЦНАП в територіальних громадах;
- підключення до електронних інформаційних систем та забезпечення безперебійної передачі даних на базі власної інформаційної

системи до системи моніторингу через інтерфейс прикладного програмування (API);

- фахова підтримка органів місцевого самоврядування для здійснення закупівель з підключення закладів соціальної інфраструктури до широкосмугового доступу до мережі Інтернет та закупівля послуг територіальними громадами;

- розробка та реалізація плану заходів щодо підвищення рівня цифрових навичок та цифрових компетентностей;

- підключення територіальних громад, районної державної адміністрації до системи електронної взаємодії органів виконавчої влади;

- підключення районної державної адміністрації до системи електронного документообігу «АСКОД».

Очікувані результати:

- підвищення доступності та якості надання послуг ЦНАП та забезпечення надійного зберігання й захисту інформації;

- збільшення кількості утворених ЦНАП у територіальних громадах шляхом будівництва або розміщення їх у вже існуючих приміщеннях;

- отримання якісної інформації щодо надання публічних послуг в режимі реального часу та здійснення моніторингу роботи та функціонування центрів надання адміністративних послуг;

- забезпечення закладів соціальної інфраструктури, що розташовані в населених пунктах, у яких відсутнє покриття волоконно-оптичними мережами, широкосмуговим доступом до мережі Інтернет з використанням волоконно-оптичних технологій;

- підвищення рівня цифрової грамотності населення, зокрема працездатних осіб, громадян похилого віку, малозабезпечених сімей, осіб з інвалідністю, інших вразливих груп населення;

- створення єдиного інформаційного простору для реєстрації, приймання, аналізу та зберігання організаційно-розпорядчих документів органів виконавчої влади в електронному вигляді із застосуванням КЕП.

4. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

Пріоритетні напрямки на 2022 рік:

- ⇒ формування якісного районного інвестиційного продукту на основі конкурентних переваг і ресурсів територіальних громад;

- ⇒ пошук потенційних інвесторів з використанням різноманітних маркетингових інструментів та поширення інформації щодо інвестиційних можливостей району серед зацікавлених установ і організацій;

- ⇒ популяризація експортного потенціалу району за кордоном та надання сприяння місцевим товаровиробникам у просуванні продукції, товарів та послуг на нові ринки збуту.

Ключові кроки на 2022 рік:

- надання сприяння органам державної влади, що здійснюють управління об'єктами державної власності та органам місцевого самоврядування (державні партнери) у пошуку приватних партнерів (інвесторів) в рамках проектів державно-приватного партнерства;
- розроблення інвестиційного паспорту Одеського району українською та англійською мовами;
- поширення інформації щодо інвестиційного та експортного потенціалу району серед дипломатичних представництв, галузевих та бізнес-асоціацій, а також в рамках тематичних заходів («круглих столів», бізнес-форумів, виставок тощо);
- проведення моніторингу стану реалізації інвестиційних проектів, що реалізуються на території району підприємствами з іноземними інвестиціями;
- популяризація інвестиційного потенціалу територіальних громад району та актуалізація інвестиційних пропозицій у розрізі вільних земельних ділянок типу greenfield та незадіяних виробничих приміщень (площ) типу brownfield;
- вивчення пропозицій місцевих виробників щодо перспективних ринків збуту товарів і послуг та сприяння відкриттю нових експортних ринків;
- організація офлайн та онлайн заходів (семінари, тренінги, «круглі столи») для представників територіальних громад з питань щодо підвищення компетенцій у сфері інвестиційної діяльності та бізнес-планування за міжнародними вимогами і стандартами;
- надання консультативно-методичної допомоги представникам територіальних громад щодо розробки інвестиційних паспортів та пошуку додаткових джерел фінансування у рамках реалізації інвестиційних проектів;
- залучення представників бізнес-спільноти району до участі у тематичних заходах: інвестиційних форумах, виставках, бізнес-форумах тощо;
- видання (придбання) інформаційно-рекламної продукції та відеоматеріалів щодо інвестиційних можливостей району друкованому та/або електронному вигляді (брошури, презентації, відео-ролики, рекламні буклети тощо)
- запровадження моніторингу показників соціально-економічного стану та розвитку територіальних громад району з метою аналізу та представлення інвестиційного потенціалу територій.

Очікувані результати:

- зростання зовнішньоторговельного обороту товарів та послуг району на 12,5%;
- зростання загального обсягу прямих іноземних інвестицій в економіку району (за наростаючим підсумком) на рівні 2,0 %.

5. ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ

Пріоритетні напрямки на 2022 рік:

- ⇒ підвищення енергетичної ефективності будівель шляхом покрокової термомодернізації з дотриманням нормативних санітарно-гігієнічних вимог;
- ⇒ розвиток мережі об'єктів енергетичної інфраструктури з відновлюваних джерел енергії;
- ⇒ проведення підприємствами теплоенергетики модернізації систем теплопостачання, встановлення енергоефективного обладнання з використання альтернативних видів палива;
- ⇒ впровадження проєктів із підвищення енергоефективності водопровідно-каналізаційного господарства і зменшення нераціональних втрат води та енергії;
- ⇒ підвищення ефективності використання енергетичних ресурсів шляхом мінімізації витрат паливно-енергетичних ресурсів;
- ⇒ підвищення рівня свідомості мешканців, набуття нових знань і навичок з енергоощадності, як результат впровадження інформаційно-просвітницьких та організаційних заходів.

Ключові кроки на 2022 рік:

- розвиток енергетичної інфраструктури з відновлюваних джерел енергії;
- створення умов для залучення вітчизняних та іноземних інвестицій в енергетичний сектор;
- здійснення енергозберігаючих та енергоефективних проєктів/заходів;
- впровадження технічних та організаційних заходів щодо зниження витрат бюджету на енергоносії;
- впровадження заходів з ощадного використання енергоресурсів на всіх рівнях;
- зниження енергоємності виробництва теплової енергії, зменшення обсягу втрат енергоресурсів під час її транспортування та постачання за рахунок заміни і модернізації котлів, встановлення блочно-модульних котельень, утилізаторів тепла вихідних газів, індивідуальних теплових пунктів, заміни аварійних і ветхих теплових мереж.

Очікувані результати:

- зменшення величини втрат теплоти будівель і витрат на потреби опалення в середньому на 10-15%;
- розширення мережі енергетичної інфраструктури з використанням відновлюваних джерел енергії;
- до 5% економії енергоресурсів за рахунок енергоефективної поведінки споживачів;
- до 15% скорочення енергоспоживання за рахунок налагодження енергоефективної експлуатації об'єктів;
- зменшення викидів CO₂ за рахунок впровадження енергозберігаючих заходів.

6. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА СФЕРА

6.1. Демографічна ситуація, розвиток ринку праці та створення робочих місць

Пріоритетні напрямки на 2022 рік:

⇒ забезпечення надання шукачам роботи своєчасних та якісних послуг, спрямованих на прискорення їх працевлаштування;

⇒ надання якісних та своєчасних послуг внутрішньо переміщеним особам та демобілізованим військовослужбовцям, які брали участь в АТО (ООС);

⇒ організація професійного навчання, орієнтованого на задоволення поточних та перспективних потреб роботодавців, з максимальним використанням навчальної бази Одеського центру професійно-технічної освіти державної служби зайнятості;

⇒ заохочення роботодавців, які зберігають діючі та створюють нові робочі місця насамперед для громадян, які недостатньо конкурентоспроможні на ринку праці;

⇒ створення умов для працевлаштування в обсягах, необхідних для запобігання довготривалому безробіттю, зокрема нарощування обсягів професійного навчання безробітних під конкретне замовлення роботодавців та за професіями, що передбачають в подальшому самозайнятість або підприємництво, особливо мешканців сільської місцевості з урахуванням обмежених можливостей працевлаштування на вільні та новостворені робочі місця на селі.

Ключові кроки на 2022 рік:

- розширення сфери застосування праці та стимулювання заінтересованості роботодавців у створенні нових робочих місць;

- підвищення професійного рівня та конкурентоспроможності економічно активного населення;

- підвищення мобільності робочої сили на ринку праці та удосконалення регулювання трудової міграції;

- сприяння зайнятості громадян, які переміщуються з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції та демобілізованих військовослужбовців учасників антитерористичної операції.

Очікувані результати:

- збільшення кількості населення, зайнятого економічною діяльністю, рівень зайнятості – до 60%;

- зменшення кількості безробітного населення, рівень безробіття становитиме 6,9 %;

- утворення в усіх сферах економічної діяльності нових робочих місць.

6.2. Грошові доходи населення, заробітна плата, легалізація заробітної плати та погашення заборгованості з її виплати

Пріоритетні напрямки та ключові кроки на 2022 рік:

- ⇒ налагодження ефективної співпраці відповідних територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади та місцевих органів виконавчої влади щодо здійснення контролю своєчасної і не нижче визначеного державою мінімального розміру оплати праці, виконання роботодавцями умов колективних договорів та галузевих угод у частині оплати праці, недопущення необґрунтованого зменшення заробітної плати;
- ⇒ проведення роз'яснювальної роботи серед роботодавців щодо недопустимості використання робочої сили з порушенням трудового законодавства;
- ⇒ сприяння скороченню нелегальної зайнятості населення району, легалізації трудових відносин та зростання середнього рівня заробітної плати;
- ⇒ посилення роботи щодо забезпечення додержання мінімальних гарантій з оплати праці та у сфері боротьби з тіньовою зайнятістю, проведення правової роз'яснювальної роботи.

Очікувані результати:

- зростання середньомісячної заробітної плати до 13 500,0 грн (темп росту до 2021 року – 15,0 %);
- скорочення заборгованості із виплати заробітної плати.

6.3. Соціальне забезпечення

Пріоритетні напрямки та ключові кроки на 2022 рік:

- ⇒ надання щомісячних довічних стипендій особам, які досягли 100-річного віку, у розмірі 1 000 грн;
- ⇒ надання щоквартальної матеріальної допомоги колишнім політв'язням і репресованим у розмірі 1000 грн;
- ⇒ надання щорічної цільової адресної допомоги до Дня Річниці Чорнобильської трагедії мешканцям Одеської області, постраждалим внаслідок Чорнобильської катастрофи 1 категорії; сім'ям загиблих (померлих) осіб, смерть яких пов'язана з Чорнобильською катастрофою;
- ⇒ надання щорічної виплати сім'ям загиблих працівників органів внутрішніх справ до Дня вшанування пам'яті працівників органів внутрішніх справ, які загинули при виконанні службових обов'язків;
- ⇒ надання щомісячних стипендій особам з інвалідністю внаслідок війни та учасників бойових дій Другої Світової війни, що є мешканцями Одеської області;
- ⇒ надання щомісячної допомоги сім'ям загиблих (померлих) учасників АТО, сім'ям захоплених у полон або оголошених зниклими безвісти військових, зокрема співробітників правоохоронних органів, які брали участь у проведенні антитерористичної операції на Сході України у розмірі 2500 грн та дітям до досягнення 18-річного віку у розмірі 500 грн. на кожну дитину;
- ⇒ надання щомісячної стипендії особам з інвалідністю внаслідок війни 1 групи, які безпосередньо брали участь у забезпеченні проведення

антитерористичної операції для захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України (розмір виплати щомісячно 2000 грн);

⇒ надання щомісячної стипендії особам з інвалідністю внаслідок війни 2-3 групи, які безпосередньо брали участь у забезпеченні проведення антитерористичної операції для захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України (розмір виплати щомісячно 1500 грн);

⇒ надання щомісячної стипендії особам, учасникам бойових дій з інвалідністю від загального захворювання 1 групи, які безпосередньо брали участь у забезпеченні проведення антитерористичної операції для захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України (розмір виплати щомісячно 1500 грн) та по 500 грн на кожную дитину до досягнення нею 18-річного віку;

⇒ надання одноразової матеріальної допомоги на оздоровлення або відшкодування вартості санаторно-курортного лікування у санаторіях України особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи 1-3 категорії, ветеранам війни, воїнам-добровольцям антитерористичної операції, членам сімей загиблих (померлих) учасників АТО, постраждалим учасникам Революції гідності, особам з інвалідністю загального захворювання, дітям з інвалідністю та особам з інвалідністю з дитинства у супроводі однієї супроводжувальної особи (за необхідності) один раз на рік за рахунок одного з бюджетів (не більше граничної вартості путівки, визначеної наказом Міністерства на відповідний рік);

⇒ відшкодування вартості проведення реабілітаційних заходів, у т.ч. проведення санаторно-курортного оздоровлення осіб, які при виконанні професійних обов'язків перенесли захворювання на гостру респіраторну інфекцію COVID-19, спричинену коронавірусом SARS-CoV-2 в умовах стаціонару (працівники галузей охорони здоров'я, освіти, культури, соціального захисту) (за рахунок коштів одного із бюджетів);

Очікувані результати:

□ надання цільової адресної допомоги малозабезпеченим верствам населення району та сім'ям, які опинилися у скрутних життєвих обставинах;

□ посилення соціального захисту та медичного забезпечення ветеранів війни та праці, осіб з інвалідністю та інших малозабезпечених верств населення;

□ покращення якості життєдіяльності людей з обмеженими потребами, учасників АТО та інших.

6.4. Пенсійне забезпечення

Пріоритетні напрямки на 2022 рік:

⇒ виконання норм законодавства в частині проведення перерахунків та індексацій пенсій;

⇒ забезпечення якісного обслуговування громадян;

⇒ цифровізація послуг та автоматизація функціональних процесів.

Очікувані результати:

- збільшення середнього розміру пенсійних виплат;
- дотримання принципів прозорості, доступності, комфортності надання послуг;
- спрощення порядку надання послуг; дистанційний доступ громадян до пенсійних послуг незалежно від місця реєстрації або проживання; централізація та координація функціональних процесів; створення єдиного інформаційного середовища.

6.5. Житлово-комунальне-господарство

Пріоритетні напрямки на 2022 рік:

⇒ розвиток системи водопостачання та водовідведення (капітальний ремонт, реконструкція та будівництво водопровідно-каналізаційних мереж, водопровідних і каналізаційних насосних станцій, артсвердловин, каналізаційних очисних споруд та резервуарів для накопичення чистої води).

Ключові кроки на 2022 рік:

- ремонт та реконструкція систем водопостачання та водовідведення;
- впровадження сучасних технологій та обладнання на об'єктах водопостачання та водовідведення;
- забезпечення населення питною водою.

Очікувані результати:

- ремонт та реконструкція водопровідних та каналізаційних мереж;
- впровадження енергозберігаючих технологій;

7. ГУМАНІТАРНА СФЕРА

7.1. Освіта

Пріоритетні напрямки та ключові кроки на 2022 рік:

- ⇒ удосконалення мережі закладів дошкільної освіти різних типів для задоволення освітніх потреб громадян, у тому числі для дітей з особливими освітніми потребами;
- ⇒ підвищення показника охоплення дітей віком від 3-х до 6-ти років закладами дошкільної освіти;
- ⇒ впровадження альтернативних форм здобуття дошкільної освіти (соціально-педагогічний патронат, сімейні форми навчання, створення дошкільних груп в закладах освіти, створення приватних центрів розвитку дітей тощо);
- ⇒ приведення мережі закладів загальної середньої освіти у відповідність до Закону України «Про освіту», потреб місцевих громад, у т.ч. створення освітніх округів з опорними школами, закладами загальної середньої освіти III ступеня (старшої профільної школи);
- ⇒ реалізації заходів Концепції Нова українська школа у закладах загальної середньої освіти;
- ⇒ забезпечення рівного доступу усіх категорій учасників освітнього процесу до якісних та сучасних освітніх послуг;
- ⇒ реалізація заходів, передбачених реформою шкільного харчування;
- ⇒ продовження діджиталізації освітнього процесу закладів освіти області, використання новітніх інформаційних технологій, покращення матеріально-технічної бази закладів загальної середньої освіти;
- ⇒ створення сучасних точок доступу щодо максимальної швидкості мережі Інтернет за допомогою бездротової мережі WI-FI;
- ⇒ сприяння організації інклюзивного навчання у закладах освіти;
- ⇒ формування мережі інклюзивно-ресурсних центрів в районі;
- ⇒ оновлення матеріально-технічної бази спеціальних закладів освіти обласної комунальної власності;
- ⇒ вжиття заходів щодо збереження мережі закладів позашкільної освіти, урізноманітнення їх напрямків роботи;
- ⇒ створення умов для розвитку дуальної форми здобуття освіти;
- ⇒ створення багатопрофільних центрів професійної освіти;
- ⇒ створення навчально-практичних центрів галузевого спрямування на базі функціонуючих закладів професійної (професійно-технічної) освіти;
- ⇒ модернізація професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти області;
- ⇒ використання науково-технічного потенціалу області у частині реалізації проєктів регіонального розвитку.

Очікувані результати:

- утворення додаткових місць у закладах дошкільної освіти різних типів та форм власності;
- збільшення показника охоплення дітей віком від 3 до 6 років дошкільною освітою до 65%
- покращення якості дошкільної освіти та умов перебування дітей у закладах;

□ реалізація концепції «Нова українська школа» для впровадження компетентнісного навчання у початковій школі за новим Державним стандартом початкової освіти та базовій за новим Державним стандартом базової середньої освіти.

□ формування спроможної мережі закладів загальної середньої освіти області відповідно до нових типів закладів загальної середньої освіти, зокрема утворення опорних шкіл;

□ покращення матеріально-технічного забезпечення закладів загальної середньої освіти;

□ реалізація заходів, передбачених реформою шкільного харчування;

□ продовження цифровізації та діджиталізації освітніх процесів у закладах загальної середньої освіти;

□ реалізація проєктів «Велике будівництво» та «Спроможна школа для кращих результатів».

□ здійснення заходів щодо надання на належному рівні освітніх послуг дітям з особливими освітніми потребами;

□ удосконалення мережі закладів позашкільної освіти;

□ збільшення кількості дітей, охоплених позашкільною освітою;

□ задоволення потреб ринку праці, суспільства і держави у кваліфікованих кадрах та фахівцях;

□ зростання привабливості професійної (професійно-технічної) освіти, підвищенню її конкурентоспроможності та якості відповідно до міжнародних стандартів;

□ посилення співпраці закладів професійної (професійно-технічної) освіти з роботодавцями та соціальними партнерами;

□ раціональне використання науково-технічного потенціалу області для втілення в життя ефективних і науково обґрунтованих рішень у частині реалізації визначених стратегічних пріоритетів та знакових проєктів регіонального розвитку;

□ удосконалення роботи ради молодих вчених при обласній державній адміністрації.

7.2. Підтримка сім'ї, дітей та молоді

Пріоритетні напрямки та ключові кроки на 2022 рік:

⇒ попередження та профілактика соціального сирітства в умовах децентралізації;

⇒ реалізація прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування на виховання в сім'ї;

⇒ захист житлових та майнових прав дітей;

⇒ ефективна діяльність центрів соціально-психологічної реабілітації дітей в умовах деінституалізації

⇒ розвиток сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Створення

Очікувані результати:

□ забезпечення на рівні громад ведення Єдиної інформаційної аналітичної системи «Діти» (ЄІАС «Діти») про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, громадян України, які бажають взяти їх на виховання, та дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах;

- удосконалення механізму виявлення дітей, які постраждали від різних форм насильства та жорстокого поведіння, зокрема від сексуального;
- збільшення кількості патронатних сімей на 3%; наблизити відсоток влаштування дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування до середнього показника по Україні (90,5%);
- збільшення на території району кількості Дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей на 10%.

7.3. Охорона здоров'я

Пріоритетні напрямки та ключові кроки на 2022 рік:

- ⇒ підвищення доступності та якості медичних послуг для населення району на усіх рівнях її надання, особливо в сільській місцевості;
- ⇒ створення в районі ефективної системи надання медичної допомоги в умовах пандемії;
- ⇒ проведення просвітницької роботи серед населення району щодо стримування розповсюдження гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2;
- ⇒ активізація інформаційної кампанії щодо заохочення до вакцинації населення проти гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2;
- ⇒ підготовка приміщення/територій та розгортання мобільних госпіталів;
- ⇒ надання сприяння щодо забезпечення киснем ліжкового фонду в лікарнях Одеського району;
- ⇒ подальше впровадження в районі доступної вертикально-інтегрованої трьохрівневої системи надання медичної допомоги – відкриття сучасних приймально-діагностичних відділень на базі опорних лікарень;
- ⇒ реконструкція закладів охорони здоров'я в громадах району;
- ⇒ упровадження енергозберігаючих заходів, термосанації закладів охорони здоров'я району відповідно до заходів місцевих програм розвитку та підтримки закладів охорони здоров'я;
- ⇒ подальший розвиток мережі медичних установ, що надають медичну допомогу хворим з гострим ішемічним інсультом;
- ⇒ розробка та впровадження нових алгоритмів профілактики раку молочної залози на первинній та вторинній ланці;
- ⇒ підвищення рівня обізнаності населення щодо профілактики інфекційних захворювань, в тому числі туберкульозу, ВІЛ-інфікування, вірусних гепатитів;
- ⇒ підвищення рівня охоплення населення району плановою імунопрофілактикою;
- ⇒ підвищення рівня охоплення наркозалежних замісною підтримуючою терапією;
- ⇒ розширення мережі закладів охорони здоров'я, в яких функціонують паліативні ліжка, відкриття паліативних відділень (ліжок) на кожній адміністративній території;
- ⇒ розбудова системи інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я;

⇒ удосконалення та оптимізації системи громадського здоров'я Одеського району.

Очікувані результати:

- зменшення кількості захворювань на гостру респіраторну хворобу COVID-19, спричинену коронавірусом SARS-CoV-2;
- досягнення 100% вакцинації населення проти гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2;
- максимальне забезпечення киснем ліжкового фонду медичних закладів Одеського району;
- реконструкція та технічне переоснащення закладів охорони здоров'я району ;
- збільшення кількості укладених договорів з НСЗУ;
- відкриття нових сучасних приймально-діагностичних відділень на базі опорних лікарень Одеського району;
- зниження смертності від гострого коронарного синдрому на 5 %, від гострого ішемічного інсульту - на 5%;
- підвищення середнього рівня охоплення плановими профілактичними щепленнями на 15%;
- збільшення відсотку раннього виявлення раку молочної залози, зниження кількості запущених форм раку молочної залози;
- збільшення кількості проведених мамографій серед жінок з груп ризику;
- збільшення обізнаності молоді у питання ВІЛ – інфекційних та методів профілактики;
- покращення доступності та збільшення відсотку прихильності до лікування вірусних гепатитів В та С;
- зниження смертності від неінфекційних захворювань;
- зниження захворюваності та рівня смертності від інфекційних хвороб;
- відкриття нових паліативних відділень на кожній адміністративній території;
- проведення заходів спільно з КНП « Центр громадського здоров'я Одеської обласної ради» щодо удосконалення та оптимізації системи громадського здоров'я Одеського району.

7.4. Культура

Пріоритетні напрямки та ключові кроки на 2022 рік:

⇒ захист, збереження та популяризація культурної спадщини Одеського району;

⇒ розвиток міжнародного співробітництва у сфері культури;

⇒ збереження базової мережі закладів культури району, створення центрів культурних послуг;

⇒ забезпечення прав національних меншин та гармонізація міжетнічних та міжконфесійних відносин;

⇒ сприяння щодо можливості використанню субвенцій з державного бюджету, Державного фонду регіонального розвитку, Українського культурного фонду як інструментів залучення бюджетних коштів у сферу культури.

Ключові кроки на 2022 рік:

- проведення ремонтно-реставраційних робіт на об'єктах культури - пам'ятках архітектури та містобудування національного значення в рамках проєкту «Велика реставрація» (Одеська обласна філармонія, Одеський художній музей, Одеський музей західного та східного мистецтва тощо), здійснення заходів щодо розвитку музейної справи, проведення інформаційно-просвітницьких та мистецьких заходів, спрямованих на збереження та популяризацію елементів нематеріальної культурної спадщини та розвиток народних художніх промислів;
- проведення інформаційно-просвітницьких та культурно-мистецьких заходів, фестивалів, курсів з вивчення української мови тощо;
- проведення в Одеському районі Одеської області міжнародних мистецьких акцій, конкурсів, з метою створення привабливого міжнародного іміджу регіону, що створює передумови для розвитку бізнесу й залучення інвестицій;
- формування базової мережі закладів культури Одеського району та сприяння створенню функціонально та організаційно нових моделей закладів культури;
- сприяння участі творчих колективів, театрів, музеїв у міжнародних проєктах;
- активізація роботи щодо інтегрування національних меншин у громадянське українське суспільство, в українську політичну націю.

Очікувані результати:

- збереження та популяризація культурної спадщини Одеського району, підвищення спроможності існуючих інституцій у сфері культури та покращення туристичного потенціалу району;
- збільшення кількості заходів, спрямованих на розвиток та функціонування української мови, популяризацію української літератури, українського кіномистецтва, театрального мистецтва;
- підвищення ефективності культурної дипломатії, розвиток міжнародного партнерства і залучення міжнародної грантової підтримки;
- підвищення якості культурних послуг та задоволення культурних потреб населення громад, більш ефективне використання коштів громади;
- створення умов для забезпечення прав національних меншин та свобод віросповідання.

7.5. Фізична культура і спорт

Пріоритетні напрямки на 2022 рік:

- ⇒ розбудова спортивної інфраструктури в районі;
- ⇒ забезпечення участі громад Одеського району в загальнодержавних програмах та проєктах розвитку фізичної культури і спорту;
- ⇒ збільшення кількості населення, залученого до занять фізичною культурою і спортом;
- ⇒ розширення мережі закладів фізичної культури і спорту в громадах області;
- ⇒ підтримка розвитку пріоритетних видів спорту;
- ⇒ підтримка спортсменів Одеського району – чемпіонів та призерів всеукраїнських та міжнародних змагань;

- ⇒ забезпечення підготовки спортсменів Одеського району до участі у XXIV Дефлімпійських іграх в м. Кашиас-ду-Сул (Бразилія);
- ⇒ відбір та підтримка кандидатів на участь в XXXIII Олімпійських іграх в м. Париж.

Ключові кроки на 2022 рік:

- завершення робіт та введення в експлуатацію об'єктів спортивної інфраструктури, реалізація яких була розпочата протягом минулих років;
- проведення Районних сільських ігор із залученням до участі понад територіальних громад району;
- проведення роботи щодо створення нових закладів фізичної культури і спорту та вирішення проблемних питань їх функціонування, налагодження сталої роботи;
- запровадження пооб'єктного обліку об'єктів спортивної інфраструктури в громадах району;
- проведення навчань, семінарів, круглих столів з фахівцями в сфері фізичної культури і спорту в громадах.

Очікувані результати:

- створення сучасних спортивних споруд;
- забезпечення не менше 60% громад району закладами фізичної культури і спорту відповідно до державних стандартів;
- залучення більшої кількості населення до занять фізичною культурою і спортом;
- відбір перспективних спортсменів Одеського району, які зможуть взяти участь в XXXIII Олімпійських іграх в м. Париж, забезпечення їх підготовки.

7.6. Туристично-рекреаційна галузь

Пріоритетні напрямки на 2022 рік:

- ⇒ покращення туристично-курортної інфраструктури шляхом облаштування місць панорамного огляду основних туристичних та екскурсійних об'єктів Одеського району Одеської області для створення конкурентоспроможного туристичного продукту, який задовольнить відповідні потреби населення України та іноземних громадян, які відвідають Одеський район;
- ⇒ проведення інвестиційних та бізнес-форумів для залучення інвестицій, що збільшить туристичні потоки, зміцнить імідж району як курортно-рекреаційного та туристичного центру;
- ⇒ збільшення кількості туристів, які відвідують район і відповідне підвищення надходжень до місцевих бюджетів.
- ⇒ збільшення кількості нових туристично-екскурсійних маршрутів.

Ключові кроки на 2021 рік:

- підвищити якість та конкурентоспроможність туристичного продукту;
- покращити стан зон відпочинку на морському узбережжі, розвинути інфраструктуру рекреаційних територій, провести благоустрій парків та пляжів;

- покращити загальну інформованість потенційних інвесторів про можливості інвестиційних вкладень в об'єкти рекреаційно-туристичного комплексу району;
- сприяти появі нових туристично-екскурсійних маршрутів через ярмаркову, виставкову та фестивальну діяльність;
- поліпшити доступ до інформації та підвищити рівень інформування про Одеський район з туристичного напрямку на телебаченні та у мережі Інтернет.

Очікувані результати:

- створення нових туристично-екскурсійних маршрутів;
- збільшення туристичного збору;
- збільшення очікуваної кількості туристів, що відвідують район у 2022 році.

7.7. Розвиток громадянського суспільства

Пріоритетні напрямки на 2022 рік:

⇒ забезпечення ефективних процедур громадської участі у формуванні та реалізації державної політики на національному та регіональному рівні, вирішенні питань місцевого значення;

⇒ створення сприятливих умов для формування та інституційного розвитку інститутів громадянського суспільства;

⇒ стимулювання участі інститутів громадянського суспільства в соціально-економічному розвитку України;

⇒ створення сприятливих умов для міжсекторальної співпраці.

Ключові кроки на 2022 рік:

- аналіз практики функціонування громадських рад при органах виконавчої влади та подальше удосконалення засад їх діяльності, зокрема в частині процедури обрання складу громадських рад, посилення їх експертних функцій та залучення до формування та реалізації державної політики;

- удосконалення доступу до публічної інформації;

- розроблення та впровадження онлайн-платформи для взаємодії органів виконавчої влади з громадянами та інститутами громадянського суспільства, що забезпечуватиме, зокрема, доступ до механізмів електронних консультацій з громадськістю та громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади;

- вивчення та поширення кращих вітчизняних та зарубіжних практик громадської участі у формуванні та реалізації державної політики на національному та регіональному рівні, вирішенні питань місцевого значення;

- створення сприятливих умов для реалізації громадянами права на об'єднання, підвищення рівня залученості громадян до діяльності інститутів громадянського суспільства;

- сприяння розвитку волонтерської діяльності;

- сприяння участі інститутів громадянського суспільства у громадському контролі, моніторингу та оцінці якості надання суспільно значущих послуг за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів;

- сприяння органами державної влади підвищенню рівня обізнаності громадян, представників бізнесу, державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування про роль інститутів громадянського суспільства, у тому числі проведення просвітницьких заходів, розповсюдження інформаційних матеріалів;
- налагодження органами державної влади інформування про дієві механізми міжсекторальної співпраці на всіх рівнях, можливості отримання державної підтримки інститутами громадянського суспільства шляхом розповсюдження відповідних інформаційних матеріалів, проведення інформаційних заходів;
- підвищення рівня залучення інститутів громадянського суспільства до реалізації пріоритетних міжсекторальних та міжрегіональних програм з міжнародного розвитку та співробітництва.

Очікувані результати:

- продовження використання різних інструментів громадської участі та взаємодії з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, що відповідають демократичним стандартам: публічні консультації, референдуми, загальні збори (конференції) жителів за місцем проживання, місцеві ініціативи, громадські слухання, звернення, у тому числі електронні петиції, громадський бюджет, громадська експертиза, діяльність консультативно-дорадчих органів та інші;
- підвищення рівня активності громадян до об'єднання для спільної у тому числі волонтерської діяльності. Збільшення кількості органів самоорганізації населення, які наділені делегованими повноваженнями органів місцевого самоврядування, а також ресурсами, необхідними для реалізації ними власних та делегованих повноважень;
- зростання рівня участі інститутів громадянського суспільства у вирішенні соціально-економічного розвитку району;
- консолідація інститутів громадянського суспільства району та України, активізація міжрегіонального співробітництва в сфері розвитку громадянського суспільства України;
- поширення позитивного досвіду та продовження і впровадження новітніх форм співпраці інститутів громадянського суспільства з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, суб'єктами підприємницької діяльності для реалізації суспільно корисних проєктів;
- покращення якості доступу до публічної інформації;
- зростання рівня прозорості та відкритості діяльності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

8. ЗАХИСТ ДОВКІЛЛЯ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

Пріоритетні напрямки на 2022 рік:

- ⇒ створення нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
- ⇒ налагодження співпраці з органами місцевого самоврядування, науковими та навчальними закладами, установами природно-заповідного фонду, громадськими природоохоронними організаціями щодо виявлення і підготовки пропозицій про заповідання цінних природних комплексів та об'єктів;
- ⇒ створення належних умов охорони, збереження та розвитку існуючих об'єктів природно-заповідного фонду;
- ⇒ збільшення інвестиційної привабливості природно-заповідного фонду за рахунок попиту на різні види рекреаційної та туристичної діяльності;
- ⇒ підвищення екологічної свідомості широких верств населення;
- ⇒ організація та здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря на території Одеського району Одеської області;
- ⇒ впровадження системи управління відходами в Одеському районі;
- ⇒ ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ в межах відповідних територій;
- ⇒ розроблення та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів органами місцевого самоврядування;
- ⇒ впровадження правил благоустрою населених пунктів органами місцевого самоврядування;
- ⇒ утворення постійно діючих комісій з виявлення та обліку безхазяйних відходів в межах відповідних територій;
- ⇒ здійснення оцінки ризиків та вразливості населених пунктів до зміни клімату;
- ⇒ розроблення регіональної та місцевих стратегій адаптації до зміни клімату.

Ключові кроки на 2022 рік

- участь у регіональній Програмі збереження та відновлення водних ресурсів у басейні Куяльницького лиману на 2019-2023 роки;
- посилення нагляду (контролю) спеціально уповноваженими на це органами виконавчої влади з метою забезпечення дотримання вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями та громадянами;
- вирішення проблемних питань, пов'язаних із забрудненням поверхневих та підземних водоносних горизонтів;
- виконання робіт з розчистки русел річок, захист від підтоплення та затоплення населених пунктів Одеського району;
- будівництво та капітальний ремонт каналізаційних очисних споруд;
- ремонт «Дамби» Хаджибейського лиману та дороги в обхід міста Одеси;

- участь у заходах державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря для зони Одеська область;
- ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ в межах відповідних територій;
- розроблення та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів органами місцевого самоврядування;
- впровадження правил благоустрою населених пунктів органами місцевого самоврядування;
- утворення постійно діючих комісій з виявлення та обліку безхазяйних відходів в межах відповідних територій;
- ведення реєстру місць видалення відходів;
- створення нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
- створення належних умов охорони, збереження та розвитку існуючих об'єктів природно-заповідного фонду;
- впровадження на території населених пунктів «Дня довкілля»;
- забезпечення екологічно-безпечного збирання, перевезення, зберігання, утилізації/видалення/знешкодження відходів непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (ХЗЗР) та тари, у якій зберігаються та перевозяться ХЗЗР;
- регулярне інформування населення про стан навколишнього природного середовища Одеського району.

Очікувані результати:

- збільшення площі природно-заповідного фонду Одеського району;
- збільшення надходження екологічного податку на 2%;
- зменшення забруднення підземних водоносних горизонтів шляхом тампонажу артезіанських свердловин, які є потенційно покинутими – 3%;
- ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ на 15%.
- встановлення пунктів спостережень за забрудненням атмосферного повітря;
- раціональне використання природних ресурсів та регулювання здійснення господарської діяльності у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
- вивезення непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин і як наслідок зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище від небезпечних хімічних речовин.